

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Institutionen för ekonomi

Den frivilliga revisionen – en kvantitativ studie av effekten på lönsamhet och tillväxt hos små aktiebolag

*The voluntary audit – a quantitative study of the effect on
profitability and growth in small corporations*

Rebecca Jerresand
Frida Karlsson
Therese Murén

Självständigt arbete • G2E • 15 hp

Ekonomi - kandidatprogram

Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi, 1240• ISSN 1401-4084
Uppsala 2019

Den frivilliga revisionen – en kvantitativ studie av effekten på lönsamhet och tillväxt hos små aktiebolag

The voluntary audit – a quantitative study of the effect on profitability and growth in small corporations

Rebecca Jerresand
Frida Karlsson
Therese Murén

Handledare: Richard Ferguson, Sveriges lantbruksuniversitet,
Institutionen för ekonomi

Examinator: Karin Hakelius, Sveriges lantbruksuniversitet,
Institutionen för ekonomi

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i företagsekonomi

Kurskod: EX0902

Program/utbildning: Ekonomi – kandidatprogram

Kursansvarig inst.: Institutionen för ekonomi

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2019

Serietitel: Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi

Delnummer i serien: 1240

ISSN: 1401 4084

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: *Lönsamhet, tillväxt, revision, revisionsplikt, frivillig revision, små aktiebolag, principal-agentteorin, intressentteorin, resursberoendeteorin.*

Sammanfattning

Revision innebär att en oberoende part, revisorn, granskar företags årsredovisningar i syfte att försäkra externa aktörer om rapporternas riktighet samt att bidra med rådgivning till företaget som revideras. Revisionsplikten som har funnits sedan 1980-talet avskaffades för de små aktiebolagen 2010 med anledning av de höga kostnader detta innebar för dessa aktiebolag. Avskaffandet skulle genom kostnadsminskningarna bidra till högre tillväxt och lönsamhet för de revisionsbefriade företagen. Dock har ingen uppföljning gjorts gällande avskaffandets verkliga effekter och det finns heller ingen tydlig koppling mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt i litteraturen. Vidare har tidigare studier som undersökt revisionsplikten till största del antagit en kvalitativ inriktning och därmed behöver det kvantitativt perspektiv på området fyllas ut. Syftet för denna studie är att undersöka om det finns en skillnad mellan reviderade och icke reviderade små aktiebolags lönsamhet respektive tillväxt. De teorier som ligger till grund för studiens hypoteser är principal-agentteorin, intressentteorin samt resursberoendeteorin. Dessa teorier menar att revision är viktigt för företags verksamhetsutveckling, vilket även är något som anses skapa förutsättningar för ökad lönsamhet och tillväxt. Därmed går regeringens och teorins åsikter isär gällande hur lönsamhet och tillväxt påverkas av revisionen. Studiens hypoteser lyder, i enlighet med teorin, att företag som anlitar en revisor kommer att leda till högre lönsamhet och tillväxt. För att undersöka detta har studien antagit en kvantitativ metod och bygger på sekundärdata. De analyser som har genomförts för att undersöka syftet är en medelvärdesanalys med t-tester samt en sambandsanalys med Pearsons r . Studiens analyser visar på en högre lönsamhet hos företag som anlitar en revisor medan tillväxten är högre hos företag som avstår från detta. Detta gäller dock enbart för studiens stickprov då dessa resultat, med undantag av variabeln förändring i nettoomsättning (%), inte kan fastställas för den totala populationen inom studiens konfidensgrad. Några slutsatser kan alltså inte dras för den totala populationen utan enbart för studiens stickprov. Vidare har en sambandsanalys genomförts för att undersöka huruvida det finns bakomliggande variabler som skulle kunna påverka lönsamheten respektive tillväxten. Dessa skulle därmed potentiellt kunna påverka den skillnad som uppmätts för stickprovet i studiens undersökningsvariabler. Någon sådan påverkan har däremot inte identifierats. Slutsatserna för denna studie indikerar därmed på att det kan föreligga en skillnad mellan grupperna även om denna skillnad inte kan fastställas för den totala populationen inom studiens konfidensgrad, utan enbart för stickprovet. Därmed indikerar resultaten på att lönsamhet tenderar att gå i linje med teorierna på området medan tillväxt tenderar att gå i linje med avskaffandet av revisionsplikten. Dessa slutsatser kan dock inte generaliseras till den totala populationen utan enbart till studiens stickprov.

Abstract

Auditing means that an independent part, the auditor, reviews a company's annual reports in order to insure external actors that these are accurate and to provide advice to the company that is being audited. The mandatory audit that has been in place in Sweden since the 1980s was abolished for small corporations in 2010 due to the high cost this entailed. This was expected to, through cost reductions, contribute to higher growth and profitability for these companies. However, no follow-up has been made regarding the actual effects of the abolition and there is no clear link between auditing and profitability and growth in the literature. Furthermore, previous studies that have examined the mandatory audit have mostly adopted a qualitative focus and thus the area is lacking a quantitative perspective. The purpose of this study is to investigate whether there is a difference between the audited and unaudited small companies' profitability and growth. The theories that form the basis of the study's hypotheses are the principal-agent theory, the stakeholder theory and the resource dependence theory. These theories imply that auditing is important for corporate business development, which is also something that is considered to create conditions for increased profitability and growth. In this way, the views of the government and views in literature are divided as to how profitability and growth are affected by auditing. The study's hypotheses, in accordance with the theory, state that audited companies will lead to higher profitability and growth. To investigate this, the study has adopted a quantitative method and is based on secondary data. The analyzes that have been carried out to investigate the purpose of this study are a mean value analysis with t-tests and a correlation analysis with Pearson's r . The study's analyzes show a higher profitability in audited companies while growth is higher in unaudited companies. This is however only applicable on the sample of the study as these results, with the exception of the variable change in net sales (%), cannot be determined for the entire population within the degree of confidence in the study. Thus, no conclusions can be drawn for the total population, but only for the study sample. Furthermore, a correlation analysis has been carried out to investigate whether there are underlying variables that could affect profitability and growth, respectively, and which can potentially affect the difference measured for the study sample in the study's variables. However, no such impact has been identified. The conclusions of this study thus indicate that there seems to be a difference between the groups, although this difference cannot be determined for the entire population within the degree of confidence in the study, but only for the sample. The results, despite the lack of significance, indicate that the difference in profitability tends to be in line with the theories in the area, while the difference in growth tends to be in line with the abolition of the mandatory audit. However, these conclusions cannot be generalized to the total population but only to the study sample.

Förkortningar

BRÅ - Brottsförebyggande rådet

RDT - Resursberoendeteorin

ROA - Räntabilitet på totalt kapital

ROE - Räntabilitet på eget kapital

SCB - Statistiska centralbyrån

SAOL - Svenska akademiens ordlista

NE - Nationalencyklopedin

SOU - Statens offentliga utredningar

Innehållsförteckning

1	INTRODUKTION	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Problemformulering	2
1.3	Avgränsningar	3
1.4	Syfte	5
1.5	Rapportstruktur.....	5
2	TEORI	7
2.1	Val av teorier	7
2.2	Principal-agentteorin.....	7
2.3	Intressentteorin.....	8
2.4	Resursberoendeteorin	9
2.5	Teorisammankoppling	10
3	METOD	13
3.1	Undersökningsmetod och undersökningsdesign	13
3.2	Urval	13
3.3	Datainsamlingsmetod	14
3.4	Studiens variabler.....	15
3.4.1	<i>Studiens undersökningsgrupper</i>	<i>15</i>
3.4.2	<i>Studiens undersökningsvariabler</i>	<i>15</i>
3.4.3	<i>Kontrollvariabler</i>	<i>16</i>
3.5	Statistisk metod	17
4	EMPIRISK DATA, ANALYS OCH RESULTAT	20
4.1	Extremvärden	20
4.2	Univariat analys	20
4.3	Bivariat analys	22
4.4	Hypotesprövning.....	23
5	DISKUSSION OCH SLUTSATS	25
5.1	Diskussion	25
5.2	Slutsats.....	26
5.2.1	<i>Studiens bidrag</i>	<i>27</i>
5.2.2	<i>Kritisk reflektion.....</i>	<i>27</i>
5.2.3	<i>Förslag till fortsatt forskning</i>	<i>29</i>
	REFERENSER	30
	EFTERORD	37

Figurförteckning

Figur 1. Rapportstruktur (Egen konstruktion 2019).	6
Figur 2. Teorisammankoppling (Egen konstruktion 2019).	12
Figur 3. Deduktiv ansats (Egen bearbetning av Bryman & Bell 2013).	13
Figur 4. Urvalsprocessen (Egen konstruktion 2019).	14

Tabellförteckning

Tabell 1. Deskriptiv statistik.	21
Tabell 2. Korrelationsmatris.	23
Tabell 3. Prövning av studiens hypoteser.	24

1 Introduktion

I detta avsnitt beskrivs bakgrunden till studien vilket leder fram till studiens problemformulering. Vidare redogörs för de avgränsningar studien antagit och därefter formuleras studiens syfte och frågeställningar.

1.1 Bakgrund

År 1978 presenterade Brottsförebyggande rådet (BRÅ) en promemoria med förslag om att införa revisionsplikt för samtliga aktiebolag (Justitiedepartementet 1979). Detta grundades i en ökning av ekonomisk brottslighet som skedde under 1970-talet vilket hade sin grund i ökade skatter (Ryberg 2011). Tjänstemännens marginalsatt ökade från ca 48 procent under mitten av 1960-talet till ca 87 procent mot slutet av 1970-talet vilket ökade incitamenten för bland annat skatteflykt. Revision menades kunna hjälpa till att motverka denna ökning av ekonomisk brottslighet. Lagändringen som införde allmän revisionsplikt genomfördes år 1983 och gällde då enbart nystartade aktiebolag men kom år 1988 att omfatta alla existerande aktiebolag (Utredningen om revisorer och revision 2008; Ryberg 2011).

En revisor är en person som granskar företags transaktioner, processer och händelser där det bedöms föreligga en risk för att felaktigheter kan ha uppstått (Özcelik 2015). Carrington (2014) menar att det finns tre olika typer av revision vilka är finansiell revision, regelefterlevnadsrevision samt effektivitetsrevision. Inom området för den finansiella revisionen granskar revisorn företagens årsredovisningar och förvaltningen av bolagen samt analyserar om ekonomisk brottslighet kan ha förekommit under räkenskapsåret (SFS 2005:551). Regelefterlevnadsrevisionen innebär att revisorn kontrollerar att sådana lagar, regler och policyer som finns för processer inom företagen efterföljs (Carrington 2014). Sådana processer som granskas är bland annat säkerhetspolicyer och hållbarhetsredovisning. Effektivitetsrevisionen skiljer sig kraftigt från den finansiella revisionen och regelefterlevnadsrevisionen. Denna innebär istället en granskning av regeringsprogram och myndigheter, något som i Sverige utförs av Riksrevisionen.

Revision kan genomföras både internt inom företaget samt externt av en tredje part. Den interna revisionen belyser en mängd områden inom verksamheten där företagsledningen ges en bild av hur processer och rutiner fungerar (PwC u.å.). Internrevision faller huvudsakligen in under regelefterlevnadsrevisionen då den granskning som genomförs är kopplad till bland annat ledningsprocesser, riskhantering och intern styrning. Inom den externa revisionen kan revisorn argumenteras inneha en dubbel roll där denne både är en länk mellan företagen som revideras och deras intressenter samt att revisorn är behjälplig internt i företagen (Iredahl u.å.; Özcelik 2015). Revisorns externa roll innebär att denne bestyrker de årsredovisningar som bland annat potentiella investerare eller banker har möjlighet att ta del av och fungerar således som en kvalitetsstämpel gentemot en tredje part (Iredahl u.å.). För att detta bestyrkande av årsredovisningarna ska kunna klassas som trovärdigt och vara värdefullt är det dock av vikt att revisorn är oberoende i förhållande till de företag som revisorn granskar (Carrington 2014). Revisorns oberoende innebär att denne inte får revidera företag i vilket denne är delägare eller ingår i företagsledningen, är anställd hos företaget eller hos den som genomför företagets bokföring samt att revisorn inte får vara gift eller släkt med någon som är ägare till företaget. Revisorn är därmed en extern part utan kopplingar till företaget. Den interna rollen innebär istället att revisorn fungerar som en proaktiv rådgivare för de företag denne reviderar (Özcelik 2015). Revisorn besitter en gedigen kunskap om företagets ekonomiska ställning och med detta som grund har revisorn möjlighet att se framtida utmaningar som företagen kan stå inför innan företagen själva gör det. I denna studie åsyftas den finansiella externa revisionen.

Revisionen innebar väldigt stora kostnader för de små aktiebolagen där revisionskostnaderna kunde uppgå till ca 74 procent av företagens administrativa kostnader (Ryberg 2011; Utredningen om revisorer och revision 2008; Aktiebolagskommittén 1995; Carrington 2014; Lindberg & Colo 2017). Detta ledde till att den lagstadgade revisionsplikten därmed blev omdiskuterad då det inte ansågs att alla aktiebolag behövde omfattas av revisionsplikt (Utredningen om revisorer och revision 2008; Aktiebolagskommittén 1995). Nyttan som revisionen medför ansågs inte överstiga den kostnad som den bidrog till (Svanström 2008) vilket resulterade i ett förslag om att avskaffa revisionsplikten för de små aktiebolagen (Utredningen om revisorer och revision 2008). Ett sådant avskaffande menades kunna leda till stora kostnadsbesparingar för de små aktiebolagen vilket också skulle öka konkurrenskraften hos dem och bidra till en ökad lönsamhet och tillväxt (Utredningen om revisorer och revision 2008; Carrington 2014; Lindberg & Colo 2017). Europeiska Unionens medlemsstater får enligt Europaparlamentets direktiv välja att undanta aktiebolag från revisionskrav, även detta med anledning av den administrativa börda ett sådant krav utgör för företagen (Europaparlamentets och rådets förordning 2013/34/EU). De aktiebolag som skulle komma att omfattas av ett avskaffande av revisionsplikten var aktiebolag som inte hade mer än 3 anställda, en nettoomsättning på maximalt 3 miljoner kronor samt en balansomslutning om maximalt 1,5 miljoner kronor (Utredningen om revisorer och revision 2008).

Den första november 2010 beslutade den svenska regeringen att avskaffa den lagstadgade revisionsplikten för små aktiebolag (Lindberg & Colo 2017). Denna lagändring kom att omfatta ca 70 procent av de svenska aktiebolagen. Om ett aktiebolag når upp till max ett av följande tre krav under de senaste två åren, det så kallade gränsvärdet, faller det in under kategorin "små aktiebolag" och kan därmed välja att inte anlita en revisor (Bolagsverket 2019; Lindberg & Colo 2017).

- 3 anställda (i genomsnitt)
- 3 miljoner kronor i nettoomsättning
- 1,5 miljoner kronor i balansomslutning

1.2 Problemformulering

Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag trädde i kraft första november 2010 (Lindberg & Colo 2017). Detta med bakgrund i att det skulle bidra till fler valmöjligheter kring tilläggstjänster som skulle vara aktuella för att öka verksamheternas prestanda, även med hänsyn till den kompetens som ett företag redan besitter (Utredningen om revisorer och revision 2008). Detta skulle i sin tur leda till en effektivisering av de små aktiebolagens administrativa kostnader och vidare ge ett positivt resultat på deras lönsamhet och tillväxt. Däremot finns vissa motargument mot denna lagändring där bland annat Riksrevisionen ställt sig emot den där de anser att revisionsplikten bör återinföras för samtliga aktiebolag (Lindberg & Colo 2017). Riksrevisionens granskningsrapport tog upp ett antal negativa påfrestningar som uppkommit efter den så kallade reformen vilka sammantaget låg till grund för deras motsägelser. En av orsakerna bakom motsägelsen grundas på avsaknaden av en uppföljande granskning gällande den frivilliga revisionens resultat (Lindberg & Colo 2017). Det finns således inga tydliga bevis på att lagändringen ska ha resulterat i några positiva effekter med avseende på de administrativa kostnaderna för små aktiebolag. Den huvudsakliga poängen med avskaffandet av revisionsplikten var att det skulle kunna påverka företagets tillväxt och lönsamhet positivt genom att företagen skulle kunna undgå den kostsamma revisionen. Eftersom ingen efterföljande kontroll har genomförts finns det argument för att utföra en sådan studie för att undersöka huruvida lagändringens syfte har legitim grund eller inte.

Urban Bjergert, expert hos Skatteverket vid utredningen om revisionsplikten, angav före reformen en tro om att det fanns en risk för ökade felaktigheter i de framtida räkenskaperna som kunde vara både medvetna och omedvetna (Svanström 2008). Detta i sig menade Bjergert, utifrån ett samhällsperspektiv, skulle kunna komma att innebära stora nackdelar i form av minskade skatteintäkter, ökad ekonomisk brottslighet och ökade kontroller för Skatteverket. I december 2017 presenterades en granskning avseende en önskan om att revisionsplikten bör återinföras med argument i ökat skattefusk och ökad ekonomisk brottslighet (Svenskt näringsliv 2018), vilket var anledningen till att det från början infördes allmän revisionsplikt under 1980-talet.

Vid litteraturgenomgången för denna studie upptäcktes att majoriteten av tidigare gjorda studier inom revisionsområdet har haft en kvalitativ inriktning. Med detta som bakgrund kan det argumenteras för att det råder ett glapp i litteraturen gällande olika perspektiv och att det därmed finns ett behov av att förse ämneslitteraturen med ytterligare kvantitativa studier. Genomgången av litteraturen visar även på ett glapp i teorin kring kopplingen mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt, där endast en studie har identifierats på området. Detta visar i sin tur på ett behov av vidare undersökning kring denna koppling i syfte att ge en bredare kunskap och förståelse kring detta möjliga samband, vilket avskaffandet av den allmänna revisionsplikten är byggt på.

Vid litteraturgenomgången identifierades en magisteruppsats där författarna, Malmby och Petersson (2018), genomfört en studie i Östergötlands län. Studien antog ett kvantitativt perspektiv där en koppling gjordes mellan företagets val att anlita en extern revisor eller inte och den påverkan detta skulle ha på företagets lönsamhet samt tillväxt. Hypoteserna för studien var att det skulle finnas ett positivt samband mellan att anlita en revisor och företagets lönsamhet respektive tillväxt. Studiens resultat gav dock inga indikationer på att ett sådant samband existerade och därmed förkastades studiens hypoteser. Då den teori som låg till grund för studiens hypoteser trots allt menar på att ett samband bör föreligga mellan dessa variabler gav författarna förslag på vidare studier inom området (Malmby & Petersson 2018). Ett av förslagen var att genomföra en liknande studie i en annan region än Östergötland för att undersöka om resultatet skulle bli detsamma.

Denna studies problem blir därmed att bidra till att fylla det glapp som upptäckts i empirin samt teorin. Detta med avseende på revisionsreformens avsaknad av uppföljande granskning och bristen på det kvantitativa perspektivet samt kopplingen mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt.

1.3 Avgränsningar

Revision är, som tidigare nämnts, ett brett definierat begrepp där revision kan ses som både något internt och externt samt att granskning kan göras av allt från finansiella rapporter och hållbarhetsrapporter till regeringsprogram (Özcelik 2015; Carrington 2014; PwC u.å.; Iredahl u.å.). För denna studie avgränsas begreppet revision till den externa revisionen och revisorns granskning av företagets finansiella rapporter.

De variabler som undersöks i denna studie är lönsamhet och tillväxt. Lönsamhet definieras enligt Svenska Akademiens ordlista (SAOL) som något som lönar sig (Svenska Akademiens ordböcker 2015a). Vidare definierar Nationalencyklopedin lönsamhet som den ekonomiska effektiviteten hos en verksamhet (NE u.å.a) och menar att ett mått som mäter just lönsamhet är räntabilitet (NE u.å.b). Definitionen på lönsamhet i den här studien blir därför ett räntabilitetsmått som mäter den ekonomiska effektiviteten hos de verksamheter som studeras.

Tillväxt har ett ännu bredare omfång av definitioner där det enligt SAOL definieras som en ökning eller expansion (Svenska Akademiens ordböcker 2015b). Genom en sökning i Nationalencyklopedin kan det konstateras att denna ökning kan innebära bland annat ekonomisk tillväxt i form av ökning av BNP, ökning av en population inom ett visst område samt medicinska termer i form av en ökning av exempelvis cellers antal (NE u.å.c). I denna studie blir definitionen ekonomisk och innebär en ökning över tid av olika mått som indikerar att företag växer. De mått som har valts till den här undersökningen är förändringen i företagets nettoomsättning respektive antal anställda då det är typiska mått på tillväxt i företag (Johansson, Marton, Pautsch & Johansson 2017).

Utöver ovanstående terminologiska avgränsningar har studien även avgränsat sig i definitionen av det ekonomiska området. Detta kan ses ur ett hållbarhetsperspektiv vilket kan kopplas till teorin Triple bottom line som kopplar samman ekonomi med samhälls- och miljöperspektiv (Ammenberg 2012). Brundtlandrapporten, vilken skrevs på uppdrag av FN år 1987, ger den världskända definitionen av hållbar utveckling som lyder "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" (World Commission on Environment and Development 1988, s. 57). Efter den avskaffade revisionsplikten 2010 har röster höjts angående att den ekonomiska brottsligheten skulle vara på väg uppåt igen (Lundin & Backeström 2016) vilket enligt Maria Bengtson kan ses som ett samhällsproblem (Hadjipetri Glantz 2017). Detta kan kopplas till den sociala aspekten i Triple bottom line där frånvarandet av revision kan ha effekter på hela samhället och dess utveckling. Vidare har företag även på senare år börjat ägna sig åt hållbarhetsredovisning vilket är en redovisning av företagets påverkan på omvärlden snarare än företagets monetära redovisning, (Ammenberg 2012) som således kan kopplas till miljöperspektivet i triple bottom line. Även denna redovisning granskas i viss mån genom revidering där två underskrifter rekommenderas (Lennartsson 2016; PwC 2016). Studiens område begränsas enbart till den traditionella ekonomiska revisionen, vilket faller inom triple bottom lines ekonomiska perspektiv, detta då studien grundas i företagets finansiella rapporter. Dock har studien fokuserat specifikt på den traditionella revisionen och kommer därmed inte diskutera hållbarhetssammanhanget.

Vidare har även vissa metodologiska avgränsningar gjorts i studien. Dessa innebär att studien endast fokuserar på svenska aktiebolag i regionen Stockholms län som inte är revisionspliktiga och har mellan 1–9 anställda. Avgränsningen i antal anställda grundar sig i att medelstora företag vill undvikas. Avgränsningen till Stockholms län grundar sig i en önskan om att undersöka en annan region än den som Malmby och Petersson (2018) studerade. Östergötland, som Malmby och Petersson undersökt, beskrivs som ett betydande jordbrukslän och består av en större procent lantbruk i jämförelse med Stockholms län (Karlsson 2015; Jordbruksverket 2016; Rolfsson 2009). För vår studie skulle detta kunna bidra till en skillnad i studerade företag i relation till den tidigare gjorda studien i Östergötland. Ytterligare upptäckta skillnader mellan regionerna är företagets vilja att växa. Enligt Tillväxtverket (2019a; 2019b) visar statistiken på att företag i Stockholmsregionen ligger över Sverigemedel när det kommer till en vilja att växa medan företagen i Östergötland ligger under Sverigemedel. Vidare beskrivs även revisionsbyråerna vara av större storlek i Stockholm i relation till Östergötland, vilket enligt litteraturen bidrar till en bredare kompetens hos byråerna i storstäderna (Svanström 2008). Dessa nämnda olikheter ses som intressanta aspekter för att se om studiens resultat uppvisar någon skillnad från tidigare gjord studie i Östergötland. Vidare avgränsas studien till att omfatta 100 aktiebolag som faller in under ovanstående kriterier. Av dessa 100 aktiebolag är 50 reviderade och 50 är icke reviderade.

1.4 Syfte

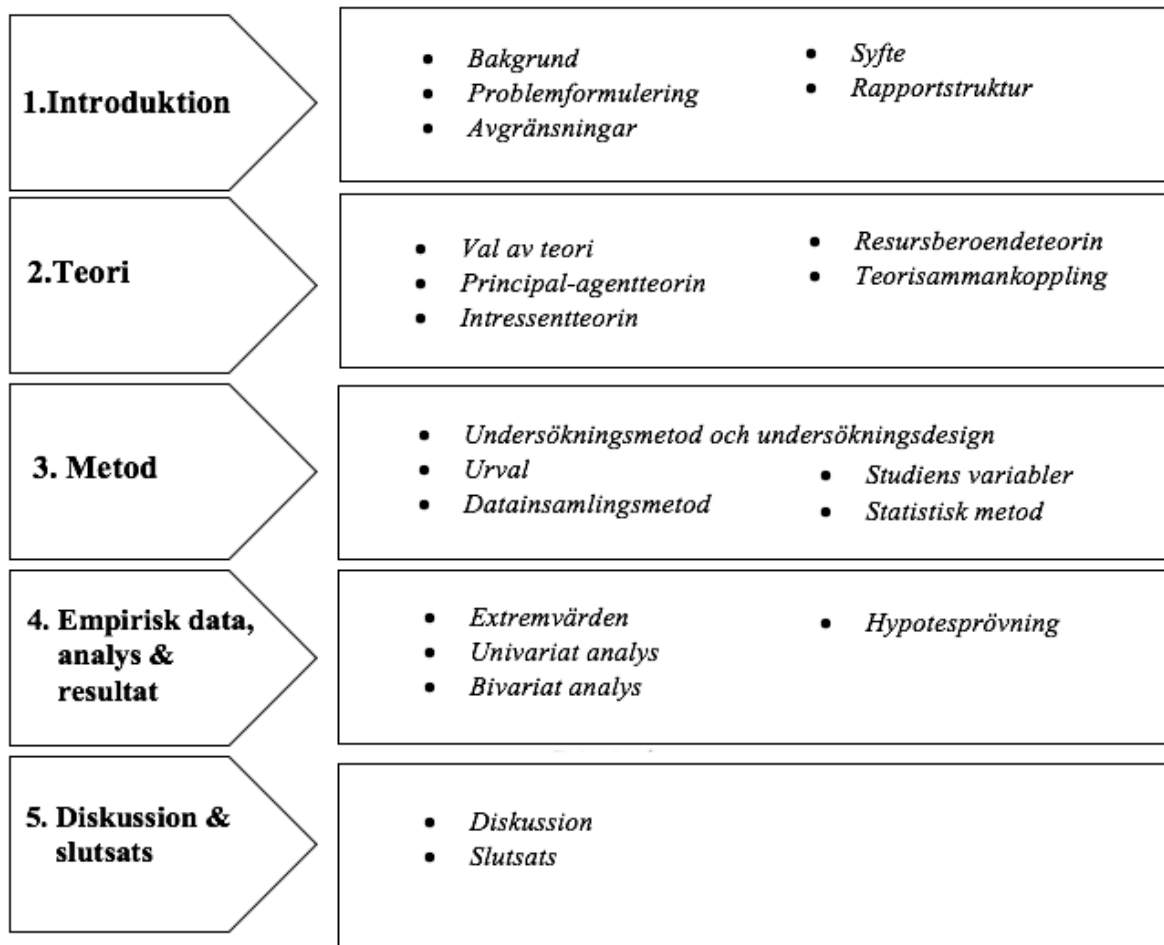
Syftet med denna studie är att undersöka om det finns en skillnad i revisionspliktsbefriade små aktiebolags lönsamhet respektive tillväxt beroende på om de väljer att anlita en revisor eller inte.

Studiens frågeställningar lyder:

- *Finns det en skillnad mellan reviderade respektive icke reviderade aktiebolags lönsamhet?*
- *Finns det en skillnad mellan reviderade respektive icke reviderade aktiebolags tillväxt?*

1.5 Rapportstruktur

Rapporten inleds med en introduktion till studien vilken innefattar bakgrund, problemformulering, studiens avgränsningar, syfte och slutligen denna redogörelse av rapportens struktur. Därefter ges en förklaring av studiens teoretiska ramverk, således de teorier som utgör grund och relevans för undersökningen (Civilekonomerna u.å.; Bryman & Bell 2013). Vidare förklaras studiens valda metod, avgränsning, urval och gällande variabler i metodavsnittet. Studiens empiriska data, vilket för denna undersökning utgörs av den finansiella information som samlats in för de studerade företagen via Retriever Business, redogörs i det fjärde kapitlet. Vid detta kapitel erhålls läsaren även redogörelse för genomförda analyser och erhållna resultat. Rapportens slutliga kapitel innehåller diskussion samt slutsats med tillägg av studiens bidrag, kritisk reflektion och förslag till fortsatt forskning. Vid detta kapitel guidas läsaren genom diskussion av resultatet med koppling till studiens teoretiska ramverk för att erhålla studiens slutledning. Vidare finner läsaren referenser vid rapportens sista sidor.

Figur 1. Rapportstruktur (Egen konstruktion 2019).

2 Teori

I detta kapitel redogörs för studiens teorier vilka legat till grund för undersökningen samt de hypoteser som deducerats. Teorierna utgörs av principal-agentteorin, intressentteorin samt resursberoendeteorin. Kapitlet avslutas med en teorisammankoppling i både text- och figurform.

2.1 Val av teorier

De teorier som kommer att utgöra denna studies teoretiska grund är principal-agentteorin, intressentteorin samt resursberoendeteorin. Vid en genomgång av existerande litteratur visade sig dessa teorier vara välanvända (Andersén 2005; Lindkvist, Bakka & Fivelsdal 2014; Wasserman 2006). Vidare visade sig teorierna även vara starkt sammankopplade där flertalet författare har använt sig av teorierna i kombination med varandra (Frooman 1999; Svanström 2008; Dedman & Kausar 2012). I samtliga teorier finns även klara kopplingar till revision och hur revisionen skulle kunna påverka företags lönsamhet och tillväxt, vilket är huvudområdet för denna studie.

2.2 Principal-agentteorin

Principal-agentteorin är en universal och välanvänd teori inom ekonomi- och managementämnet och modellen anses även vara en av de äldsta teorierna i ämnets litteratur (Wasserman 2006). Teorin sträcker sig ända bak till 1700-talet då Adam Smith lyfte problematiken kring organisationer där ägaren och ledningen inte utgjordes av en och samma person vilket ökade risken för en ojämn informationsuppdelning. Detta kan sägas utgöra grunden till utvecklandet av principal-agentteorin och problematiken kring detta fenomen (Panda & Leepsa 2017). I ett aktiebolag består ägandet i form av aktieägarskap som en eller fler personer innehar. Denna part kallas principalen och denne anförtror sedan åt ledningen, den så kallade agenten, att driva organisationen åt principalens vägnar (Jensen & Meckling 1976). Dock menar Collis, Jarvis och Skerratt (2004) att det inte enbart är mellan ägare och ledning som ett principal-agentförhållande kan uppstå. De poängterar att när det kommer till mindre företag, där ägande och ledning ofta är sammankopplade, så kan alla intressenter till företaget ses som en principal, vilket gör hela företaget till agent i ett sådant förhållande. Ett typiskt förhållande mellan företaget och en extern part är förhållandet mellan företaget och en långgivare där företaget ses som agent och långgivaren som principal (Panda & Leepsa 2017).

Likt Jensen och Mecklings (1976) definition på principal-agentrelationen som givits ovan, definierar Alchain och Demsetz (1972) principal-agentrelationen som ett slags kontrakt där de involverade parterna arbetar mot deras egna intressen vilket i sin tur kan leda till en intressekonflikt som kommer av deras olika ställning. I de flesta situationer förekommer någon form av asymmetri kring informationsuppdelningen mellan parterna och i de fall som incitamenten är samma för parterna leder detta oftast inte till någon konflikt (Carrington 2014). Om detta däremot inte skulle vara fallet så kommer det att leda till ett medvetet eller omedvetet motarbetande mellan parterna på grund av deras olika målsättningar. Den part som har ett informationsövertag kommer troligtvis att agera på ett sätt som inte går i linje med den andra partens intresse. Detta i sig resulterar i en konflikt mellan parterna på grund av den rådande informationsasymmetrin. Panda och Leepsa (2017) menar att en sådan konflikt kan uppstå mellan exempelvis företaget och långgivare där konflikter kan grundas i att långgivaren troligtvis är mindre riskbenägen än principalen. Långgivare beskrivs ofta som en intressent som bidrar till att mindre företag anlitar en revisor (Dedman & Kausar 2012; Panda & Leepsa 2017). Anledningen till detta är att långgivarna är en av de huvudsakliga intressenterna för företagen, vilket på grund av den informationsasymmetri som råder kan influera företagen till att anlita en

revisor (Hillman, Withers & Collins 2009; Lapavitsas 2007). I de fall som företaget är reviderat finns en kvalitetssäkring och långgivaren kan förlita sig på den erhållna informationen.

Denna teori fokuserar på problematiken kring relationen mellan principalen och agenten, bland annat gällande den ojämna riskfördelning som finns mellan dessa parter (Panda & Leepsa 2017). I en organisation förekommer individer och grupper av människor som har olika nivåer av risktolerans och olika beteenden kring risk. Ägarna, följaktligen principalen, investerar sitt eget kapital och tar därmed risken att förlora detta kapital vilket gör dem till risktagare. Ledningen, alltså agenten, är istället riskavert vilket betyder att de inte är lika villiga att ta risker om de inte är säkra på vinst (Pindyck & Rubinfeld 2017). Vidare tar Carrington (2014) upp en omvänd situation där ledningen istället är risktagaren och därmed agerar med mindre försiktighet i hanteringen av företagets kapital. Den finansiella risken ligger här på ägarna och därmed riskerar ledningen inte sitt eget kapital. Båda dessa ovan nämnda situationer visar på skillnader i riskpreferenser och därmed blir ofta ledningens agerande inte helt i linje med ägarnas intresse (Chow 1982). Parternas motsatta riskpreferenser kan då skapa konflikter vilket har gett upphov till den gedigna forskningen kring teorin (Panda & Leepsa 2017).

Problematiken kring detta är ett fenomen som kvarstår och återfinns i många olika organisationer i olika former i dagens samhälle (Panda & Leepsa 2017). Chowdhury (2004) skriver om potentiella orsaker bakom dessa konflikter och går även in på bland annat skillnaden i principalen och agentens riskattityder, vilket kan skapa en stor påverkan på parternas olika ageranden. Andra problem vilka Chowdhury (2004) nämner är moral hazard, något som även Carrington (2014) går in på. Carrington (2014) förklarar moral hazard som ett fenomen som kommer av människors olika beteenden vid risk, som när ägandeskapet förflyttas från ledningen till externa ägare. Detta är något som ökar risken för att försiktigheten kring agerandet i företaget kan förändras till följd av detta. När ägandet har övergått till en extern part finns risken att ledningen då blir mindre varsamma i sina beslut i och med att de nu själva inte innehar risken för att förlora kapital. Ännu ett problem inom principal-agentteorin som Carrington (2014) nämner är adverse selection, vilket är starkt kopplat till den informationsasymmetri som kan råda mellan parterna. Detta innebär att agenten har ett informationsövertag och därmed även ett maktövertag över principalen (Carrington 2014; Hillman, Withers & Collins 2009; Lapavitsas 2007). I och med detta maktövertag skapas en konflikt mellan parterna där principalen riskerar att ta sämre beslut än agenten på grund av informationsbristen (Carrington 2014).

De två ovan nämnda problemen inom principal-agentteorin kan enligt Carrington (2014) reduceras med hjälp av revision. Genom att ett företag revideras ger det en försäkran till att de finansiella rapporterna, som företagets ledning tagit fram, stämmer överens med verkligheten och ger en möjlighet att jämma ut informationsasymmetrin mellan principalen och agenten. Collis (2010) understryker även att revision kan stödja relationen mellan parter genom att den minskar osäkerheten mellan principal och agent. Vidare poängterar Carrington (2014) att såvitt ett optimalt kontrakt mellan principal och agent skall kunna uppstå behöver revision komma in i bilden. Även Watts och Zimmerman (1983) betonar att den huvudsakliga anledningen till den externa revisionen ligger i den intressekonflikt som finns mellan parter i en sådan relation.

2.3 Intressentteorin

Enligt Lindkvist, Bakka och Fivelsdal (2014) är intressentteorin en vanligt förekommande teori inom det företagsekonomiska området. Freeman (1984 se Frooman 1999) menar att intressentmodellen kan ses som ett hjul där företaget är navet och intressenterna är ändarna på ekrarna som finns i detta hjul. En intressent kan vara alla parter som på något sätt påverkar eller påverkas av företagets verksamhet (Deegan & Unerman 2011; Freeman 1984 se Frooman 1999). Utifrån denna definition kan många aktörer klassas som intressenter, exempelvis

aktieägare, långgivare, revisor, anställda, närstående till anställda eller framtida generationer. På grund av den breda definitionen intressentbegreppet ger har Clarkson (se Deegan & Unerman 2011) gjort en uppdelning i primära och sekundära intressenter. De primära intressenterna menar han innefattar de intressenter vilka företaget är beroende av och som är avgörande för företagets existens. De sekundära intressenterna är istället de parter som påverkar eller påverkas av företaget utan att ha direkta kopplingar till företaget och som företaget inte är lika beroende av.

Intressentteorin kan bland annat ses som ett redskap för att identifiera ett företags intressenter (Lindkvist, Bakka & Fivelsdal 2014). Vidare menar Frooman (1999) att de olika intressenterna har tillgång till olika resurser och att de därför har olika påverkan på företaget. Detta kan i sin tur hjälpa intressenterna att uppnå sina mål gentemot företaget. Företagens strategier gällande hanteringen av intressenterna kommer därför i stor utsträckning att påverkas av vilken makt intressenten har gentemot företaget, vilket i sin tur har en koppling till vilka resurser de har tillgång till.

Freemans klassiska liknelse av ett företag och dess intressenter, vilka han ser som ett hjul, kan ses utifrån företagets perspektiv där intresset har en envägskaraktär. Detta innebär att företagen kräver något av intressenterna. Frooman (1999) samt Lindkvist, Bakka och Fivelsdal (2014) menar dock att intresset kan ha en tvåvägskaraktär där intressenterna även kräver något tillbaka från företagen. Ett exempel på detta är när en långgivare kräver att ett företag anlitar en revisor för att de ska bli beviljade lån (Dedman & Kausar 2012). Frooman (1999) anlägger därför ett perspektiv där intressentrelationen ses ur intressenternas perspektiv och hur de försöker påverka företagets handlingar. Eftersom företagen är beroende av sina intressenter för att få tillgång till resurser är det av stor vikt att de som förvaltar företaget vet hur intressenterna kan komma att påverka företaget.

Inom intressentteorin har det utvecklats två grenar som benämns som den normativa grenen samt den deskriptiva grenen (Deegan & Unerman 2011; Hartwig 2018). Dessa grenar har olika syn på vikten av de olika typerna av intressenter och hur dessa ska hanteras. Hur företagen faktiskt agerar förklaras i huvudsak genom den deskriptiva grenen (Hartwig 2018). I denna gren utgår företagen från de intressenter som har stor påverkan på dem vilket typiskt sett är de primära intressenterna (Deegan & Unerman 2011; Hartwig 2018). Hartwig (2018) menar att ju viktigare intressenten är för företagen desto mer fokus kommer att läggas på just den intressenten. Intressenternas betydelse över tid är inte statisk utan kan komma att ändras, vilket också kan komma att ändra vilka intressenter företagen tar hänsyn till. Intressenternas betydelse för företagen har en stark koppling till om intressenterna har kontroll över resurser som företagen är beroende av (Deegan & Unerman 2011).

2.4 Resursberoendeteorin

Resurser av olika slag är viktiga för ett företag att inneha i mening av att uppnå uppsatta mål samt för att bidra till en fortsatt stimulerande utveckling (Företagande 2012). Pfeffer & Salancik (2003) anger att alla verksamheter är beroende av resurser för att kunna vara verksamma och för att de ska ha en chans till överlevnad. Beroende på företagets storlek och affärsplan kan olika resurser efterfrågas som exempelvis materiella, immateriella, interna och externa, men vad som betraktas som en resurs råder det dock oenigheter kring. Barney (1991) menar att resurser är något som leder företaget till att ta tillvara på möjligheter samt att avlägsna hot från marknaden. Wernerfelt (1984) beskriver i stället resurser som allt som kan ses som antingen en styrka eller en svaghet inom företaget.

Resursberoendeteorin (RDT) är en väl accepterad teori inom organisationsteori vilken slog igenom på riktigt under 1990-talets början (Andersén 2005). RDT redogör för de externa resursernas påverkan på företagets beteende och menar på att företaget inte kan verka helt på egen hand (Hillman, Withers & Collins 2009; Casciaro & Piskorski 2005). Detta i sig innebär att teorin grundas på antagandet om att företag saknar tillräckligt med intern kompetens och därmed är i behov av externa resurser. Vidare beskriver RDT att företagen är beroende av att ha vissa förbindelser med utomstående intressenter för att kunna erhålla en god vidareutveckling (Frooman 1999). Detta kan stärka betydelsen av ett gott och väl anpassat företagsnätverk (Expertvalet 2018). I de fall som företagen är mer beroende av intressenten än vad parten är tillbaka har ett maktövertag blivit ett faktum för intressenten (Hillman, Withers & Collins 2009). Det centrala för företaget vid denna situation blir således att försöka minimera makten över dem alternativt öka den egna makten.

Vid en koppling till revision kan denna teori hävdas innebära att revisorn kan förmedla viktig, och i vissa avseenden avgörande, kompetens för företagen. Detta är något som Svanström (2008) framför i sin avhandling där han anger att revisorn är att se som en viktig resurs för företagets fortsatta utveckling samt för deras förmåga att uppfylla vissa lagkrav. Även McLarty & Robinson (1998) menar detta med argument för att revisorn kan bidra med specialiserad kompetens. Revisorn som tjänsteman kan via RDT förklaras utgöra en viktig extern resurs för små företag (Svanström 2008; Pfeffer & Salancik 2003; McLarty & Robinson 1998). Detta genom att revisorerna, förutom heltäckande ekonomisk kompetens, även besitter kompletterande kompetens inom exempelvis beskattning och juridik (Langsted 1999). Dessa kompetensområden som revisorn besitter kan bidra till att förbättra företagets lönsamhet och tillväxt (Svanström 2008; McLarty & Robinson 1998).

Små företag, vilka verkar under den frivilliga revisionen, beskrivs många gånger som starkt beroende av externa resurser (Svanström 2008; Andersén 2005) då dessa företag ofta saknar betydande resurser internt (Collis 2010; Gibb 1997; Svanström 2008; McLarty & Robinson 1998; Andersén 2005). Avsaknaden av kompetens argumenteras ofta genom företagets storlek i mening av att de anställda är få till antalet och inte har kunnat fokusera vid att erhålla den specifika och viktiga kompetens som krävs för varje enskild arbetsuppgift. Svanström (2008) förklarar att de små företagen i många fall saknar just ekonomisk kompetens och då särskilt inom redovisning och ekonomiska system. De tips, anvisningar, råd och slutligen kommentarer som revisorn lämnar vid revideringen kan bidra till viktig information för företaget avseende sådana åtgärder vilka företaget behöver vidta för att erhålla en ökad lönsamhet (Svanström 2004 se Svanström 2008). Därmed kan revisorn som resurs förklaras utgöra en konkurrensfördel för de företag som väljer att anlita denne (Andersén 2005). Enligt RDT behöver de små företagen till följd av denna bristande kompetens kartlägga de resurser som de är i behov av samt vilka som är av mindre betydande karaktär för dess verksamhet (Hillman, Withers & Collins 2009).

2.5 Teorisammankoppling

Enligt Pfeffer & Salancik (2003) är alla företag beroende av resurser för att kunna fortsätta att bedriva sina verksamheter. En resurs som framförallt små aktieföretag är beroende av är externt kapital, då detta möjliggör vidareutveckling av företagets verksamheter (Svanström 2008; Johansson & Runsten 2005; Collis & Jarvis 2002). I och med detta kan långivarna ses som de små aktieföretagens huvudsakliga intressenter (Hillman, Withers & Collins 2009; Lapavitsas 2007). Mellan företag och långgivare kan principal-agentteoretiska problem, såsom informationsasymmetri, uppstå (Panda & Leepsa 2017). Då principalen inte har samma insyn i företaget som agenten har leder detta till att agenten har ett informationsövertag och kan komma att agera på ett sätt som inte följer principalens intressen (Carrington 2014; Hillman, Withers

& Collins 2009). Baserat på adverse selection och moral hazard tar långivarna därmed en större risk och riskerar att fatta sämre beslut på grund av deras informationsunderläge (Jensen & Meckling 1976; Carrington 2014; Panda & Leepsa 2017). Då långivarna ofta är mindre riskbenägna än företagen kan informationsunderläget leda till att långivarna blir mindre villiga att låna ut kapital (Blackwell, Noland & Winters 1998; Dedman & Kausar 2012).

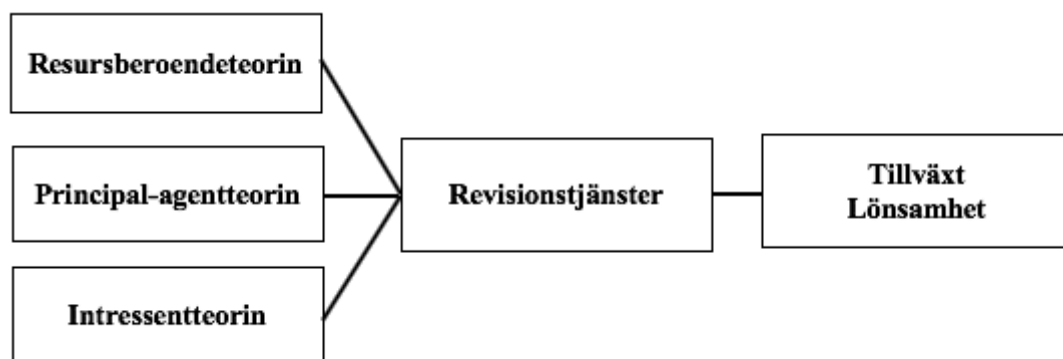
Med hänsyn till långivarnas riskpreferenser, i kombination med att företagen är mer beroende av långivarna, kan det argumenteras för att långivarna har ett maktövertag över företagen (Hillman, Withers & Collins 2009; Frooman 1999). Detta då långivarna är de som beviljar företagen tillgång till externt kapital. För att kunna attrahera externt kapital är det därför av betydelse att minska den informationsasymmetri som uppstår mellan företagen och långivarna för att öka långivarnas vilja att låna ut kapital (Dedman & Kausar 2012; Blackwell, Noland & Winters 1998; Palazuelos, Herrero Crespo & Montoya del Corte 2017; Panda & Leepsa 2017). Genom en revisors granskning minskar informationsasymmetrin mellan parterna vilket kan bidra till att förbättra företagets kreditvärdighet då den finansiella informationen blir mer tillförlitlig (Carrington 2014; Dedman & Kausar 2012; Palazuelos, Herrero Crespo & Montoya del Corte 2017; Panda & Leepsa 2017; Lapavitsas 2007). Med detta som grund kan revisorn ses som en viktig resurs vilken intressenterna, framförallt långgivare, kan kräva av företagen (Pfeffer & Salancik 2003). Detta för att företagen ska få tillgång till sådana resurser de behöver för att kunna vidareutveckla sina verksamheter.

Förutom att vara en resurs som intressenter kräver av företagen kan revisorn även ses som en direkt intressent till företagen. Små aktiebolag saknar ofta, på grund av få anställda, heltäckande kompetens internt (Collis 2010; Gibb 1997; Svanström 2008; McLarty & Robinson 1998; Andersén 2005). Ett kompetensområde som ofta saknas i de små aktiebolagen är ekonomisk kompetens, framförallt redovisning (Svanström 2008). Detta gör att små aktiebolag ofta är beroende av extern kompetens, framförallt kopplat till det ekonomiska området (Hillman, Withers & Collins 2006; Casciaro & Piskorski 2005; Svanström 2008). Revisorn är en intressent som kan bidra med sådan kompetens till aktiebolagen och ökad ekonomisk kunskap kan därmed bidra till företagets verksamhetsutveckling (Ojala et al. 2016; Svanström 2008; McLarty & Robinson 1998; Collis, Jarvis & Skerratt 2004; Frooman 1999).

Sammanfattningsvis kan revisorn ses både som en resurs och en intressent till företagen. Genom båda dessa funktioner kan revisorn argumenteras bidra till företagets verksamhetsutveckling. Verksamhetsutveckling i sin tur skapar förutsättningar för både ökad tillväxt och ökad lönsamhet i företagen (Pfeffer & Salancik 2003; Johansson & Runsten 2005; Berry, Sweeting & Goto 2006; Collis, Jarvis & Skerratt 2004). Utifrån detta har studiens hypoteser framtagits enligt följande:

H1: Företag med extern revisor leder till högre lönsamhet

H2: Företag med extern revisor leder till högre tillväxt

Figur 2. Teorisammankoppling (Egen konstruktion 2019).

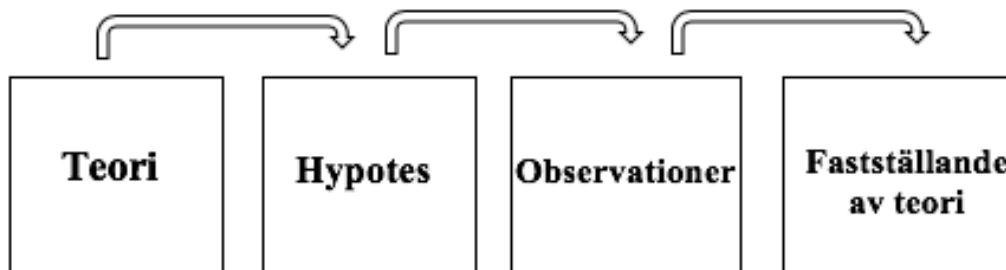
3 Metod

I detta kapitel redogörs för studiens undersökningsmetod och undersökningsdesign. Vidare förklaras även studiens urval, datainsamlingsmetod och studiens variabler. Slutligen ges en redogörelse för den statistiska metod som studien antagit.

3.1 Undersökningsmetod och undersökningsdesign

Med anledning av studiens syfte och tillhörande frågeställningar har en kvantitativ forskningsmetod valts. Den kvantitativa forskningsmetoden används vid studier där kvantifierbara, generaliserbara, statistiska och jämförelsebara resultat eftersöks (Bryman & Bell 2013), vilket är fallet för denna studie. Undersökningsmetoden valdes utifrån studiens ämne samt för att erhålla ett perspektiv som skiljer sig från majoriteten av tidigare gjorda studier inom ämnet, vilka till största del antagit en kvalitativ forskningsmetod. Den valda forskningsmetoden kan även argumenteras utifrån att subjektivitet vill undvikas i undersökningen.

Eftersom denna studie antar en kvantitativ inriktning har två hypoteser deducerats för att uppfylla och besvara studiens syfte, vilket är vanligt när den kvantitativa metoden används (Bryman & Bell 2013). Hypoteserna har framställts med grund i studiens valda teorier och har sedan testats mot studiens insamlade data för att kunna bekräfta eller förkasta hypoteserna. Enligt Bryman och Bell (2013) är detta tillvägagångssätt typiskt för en deduktiv ansats, se figur 3. Den deduktiva ansatsen innebär att teori samlas in och utifrån denna teori deduceras sedan en studies hypoteser (Bryman & Bell 2013). Därefter insamlas en större mängd data som används för att testa hypoteserna och se om dessa kan bekräftas eller förkastas. Detta gör att den teori som ligger till grund för hypoteserna kan utvecklas och fastställas.

Figur 3. Deduktiv ansats (Egen bearbetning av Bryman & Bell 2013).

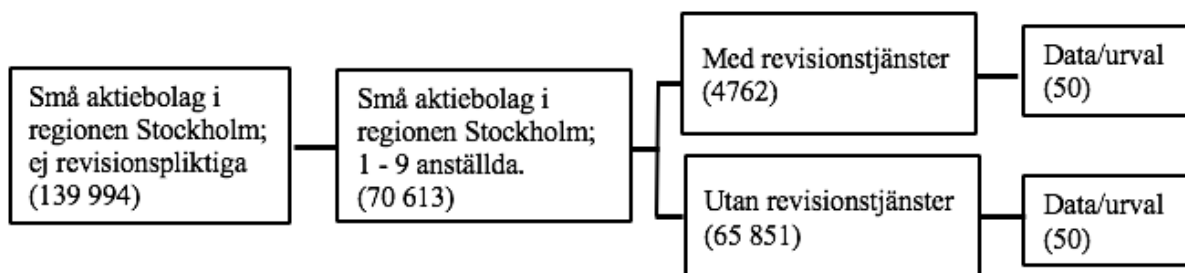
Barmark och Djurfeldt (2015) menar att tvärsnittsstudier är den vanligaste formen av studier. En sådan design anses passande för denna studie då ett flertal företag studeras och informationen kopplade till dessa företag insamlas vid en och samma tidpunkt.

3.2 Urval

Vid genomförandet av en studie är det vanligt att ett urval används då en undersökning av en hel population kräver en stor mängd tid och många gånger även kapital (SCB u.å; Bryman & Bell 2013). Den urvalsmetod som använts i denna studie är av slumpmässig karaktär med grund i ett systematiskt urval. Ett systematiskt urval föreligger då observationerna väljs direkt från en förutbestämd urvalsram och inte endast helt slumpmässigt (Bryman & Bell 2013). Vidare innebär denna metod att stickprovet tas fram genom att observationer väljs utifrån ett regelbundet intervall inom urvalsramens gränser. Vid framtagandet av studiens urval har studiens avgränsningar använts som ram för att erhålla ett mindre stickprov från studiens totala population. Gällande urvalets storlek finns inga tydliga kriterier på hur detta bör beräknas utan det bör enligt Bryman och Bell (2013) anpassas efter den gällande studien. För att skapa ett

urval av god validitet anger Bryman och Bell (2013) att det är fördelaktigt att fokusera på urvalets absoluta storlek och inte dess relativa.

I figur 4 redogörs för studiens urvalsprocess som grundar sig i studiens avgränsningar. Då alla svenska aktiebolag ännu inte lämnat in sin årsredovisning för år 2018 vid studiens genomförande har studiens empiriska data enbart grundats på finansiell information från företagens årsredovisningar för år 2017. År 2017 fanns det 139 994 svenska aktiebolag verksamma inom regionen Stockholms län. Detta antal innefattar de aktiebolag som inte är revisionspliktiga inom nämnd region. Vidare i processen lades avgränsningen om 1 - 9 stycken anställda till och antalet ej revisionspliktiga aktiebolag minskade till 70 613 stycken. Av dessa anlitar 4 762 företag revisor medan 65 851 avstår från att anlita revisor. Slutligen valdes 50 reviderade respektive icke reviderade företag ut som föremål för studien genom ett slumpmässigt systematiskt urval.

Figur 4. Urvalsprocessen (Egen konstruktion 2019).

Inom forskning finns fyra etiska forskningsprinciper som forskare bör hålla sig till vid genomförande av studier (Vetenskapsrådet 2002). Dessa principer är informationskravet, konfidentialitetskravet, samtyckeskravet samt nyttjandekravet. Informationskravet innebär att deltagande i studien är frivilligt och att subjektet för undersökningen kan välja att avbryta sin medverkan när som helst under studiens gång. Konfidentialitetskravet innebär att enskilda individer inte ska kunna identifieras i studien, särskilt när det kommer till etiskt känsliga uppgifter och sådan information som kan vara etiskt känslig ska förvaras så att ingen obehörig får tillgång till denna. Samtyckeskravet innebär att samtycke ska inhämtas från den som studeras och att denna får avbryta sin medverkan när som helst. Nyttjandekravet innebär att informationen som erhålls endast får användas för forskningens ändamål och får inte lånas ut till tredje part. Då denna studie baserats på sådan information som erhålls från de studerade företagens årsredovisningar kan hävdas att dessa etiska principer tagits hänsyn till. Detta då den studerade informationen samlats in från offentliga handlingar via databasen Retriever Business vilken erbjuder affärsinformation om alla svenska bolag, koncerner och enskilda firmor (Retriever u.å.). I och med att informationen redan är offentligt innebär detta att de fyra ovanstående principerna uppfylls.

3.3 Datainsamlingsmetod

Inom kvantitativ forskning är möjligheten till replikation en viktig faktor (Bryman & Bell 2013). Därför kommer metoden för att samla in studiens data grundligt att redogöras nedan. Detta för att möjliggöra för andra att genomföra en liknande studie.

Vid datainsamlingen har vart sextionde företags affärsinformation från databasen Retriever Business använts baserat på studiens avgränsningar. Anledningen till att vart sextionde företag valts grundas på det faktum att företagen sorterats utifrån omsättning, i fallande ordning, i databasen och en spridning på observationerna eftersöks i studien för att uppnå ett så korrekt resultat som möjligt. Detta intervall har använts till dess att urvalsgruppen uppnått totalt 100 företag med en fördelning av 50 företag vilka är reviderade respektive 50 icke reviderade.

Den data som studien utgjorts av är sekundärdata vilket innebär att någon annan samlat in denna data vid ett tidigare tillfälle (Bryman & Bell 2013). Sekundärdata beskrivs vara den mest förekommande data vid genomförandet av kvantitativa studier. Valet att samla in studiens data via företagens årsredovisningar grundas på att de är offentliga handlingar och därmed är både lättillgängliga och i detta fall gratis. Med koppling till studiens reliabilitet, vilket handlar om tillförlitligheten av de mätningar som utförs (Bryman & Bell 2013), kan hävdas att en insamling av data från årsredovisningar stärker studiens reliabilitet. Dock finns vissa risker vid användandet av sekundärdata. Den huvudsakliga risken argumenteras av att datan troligen samlats in i ett annat syfte vilket kan påverka studien.

3.4 Studiens variabler

I detta avsnitt beskrivs de variabler som utgjort föremål för studien. Enligt Dahmström (2011) förklaras en variabel kunna gestaltas på två olika sätt. Den första är att variabeln själv är den kraft som påverkar en annan variabels förändring och den andra gestaltningen är att variabeln är en fortsättning av en kraft. Denna studie har delats upp i två undersökningsgrupper där skillnader mellan undersökningsvariabler eftersöks samt påverkan från kontrollvariabler.

3.4.1 Studiens undersökningsgrupper

Denna studie utgår från företag som inte är revisionspliktiga och dessa företag delas upp i två grupper där den ena gruppen är företag som inte är revisionspliktiga men ändå anlitar en revisor vilka i den här studien benämns reviderade företag. Den andra gruppen är företag som inte är revisionspliktiga och även avstår från att anlita en revisor vilka i denna studie benämns icke reviderade. Denna uppdelning har gjorts med hänsyn till studiens syfte som är att undersöka skillnader i lönsamhet respektive tillväxt mellan dessa två grupper.

3.4.2 Studiens undersökningsvariabler

Lönsamhet

Studiens första undersökningsvariabel är lönsamhet. Lönsamhet är ett mått på hur stor avkastning ett bolag kan åstadkomma i förhållande till dess kapital (Hallström 2018). Detta kan mätas på en mängd olika sätt, två av de vanligast förekommande och även de måtten denna studie kommer ta i beaktande är avkastning på eget kapital (ROE) och avkastning på totalt kapital (ROA). Dessa nyckeltal visas som procenttal och ju högre tal desto bättre anses lönsamheten vara. ROE är ett mått på det egna kapitalets avkastning och således avkastning på de pengar aktieägarna själva har investerat i bolaget. Detta mått beräknas genom att dividera vinsten med det egna kapitalet. Detta mått har tagits med som variabel för studien då det är ett meningsfullt mått för bolagens lönsamhet (Johansson & Runsten 2005).

$$\text{ROE (\%)} = \text{nettovinsten} / \text{eget kapital}$$

Däremot kan ROE upplevas missvisande i vissa avseenden med anledning av att måttet inte tar hänsyn till allt kapital, däribland skuldsättningsgraden. Detta i sig skulle kunna innebära en risk att ett bolag verkar gå bättre än det egentligen gör. Vidare har därför även ROA valts till föremål för undersökningen, vilket innebär avkastning på det totala kapitalet, ett mått som visar på

helheten av hur bra ett bolag lyckats skapa avkastning på hela kapitalet. PwC (2018) uppmanar till att analysera ROE och ROA tillsammans i mening av att få en säkrare bild över företagets lönsamhet. Därmed föll valet på dessa två mått. Formeln för att räkna ut ROA beskrivs av att dividera nettovinsten med det totala kapitalet.

$$\text{ROA (\%)} = \text{nettovinsten} / \text{totalt kapital}$$

Valet kring denna undersökningsvariabel, lönsamhet, grundas i att den spelar en viktig roll vid bolagsvärdering (Hallström 2018) samt med argument av att lönsamhetsmåten bidrar med en bra helhetsbild av företagets ekonomiska situation (PwC 2018). En avgörande förutsättning för att företaget ska överleva på längre sikt beskrivs vara lönsamhet (Arvidson, Carrington & Johed 2016). Att vara räntabel, det vill säga lönsam, framställs som en nödvändighet för att kunna ge aktieutdelning, lön till anställda och betala eventuella långivare.

Tillväxt

Studiens andra undersökningsvariabel är tillväxt. Tillväxt beskrivs handla om vidareutveckling av företag och kan således ses som ett begrepp vilket är synonymt med att växa då tillväxt är starkt förknippat med att öka sin omsättning (Verksamt 2015). DI Gasell utser varje år gasellföretag, vilka är de mest framgångsrika företagen mätt i tillväxt, utifrån sju stycken kriterier (DI 2019). Två av dessa kriterier är att företaget ska ha minst fördubblat sin omsättning under den fyraåriga undersökningsperioden och under varje av dessa fyra år ökat sin omsättning. För att studera skillnaden mellan företagets val av att vara reviderad eller inte och dess tillväxt har nyckeltalen *förändring i antal anställda* och *förändring i nettoomsättning* använts. Nettoomsättning är ett nyckeltal som definieras som summan av alla försäljningsintäkter med avdrag för moms, skatt och eventuella rabatter (Visma 2018). Då dessa nyckeltal inte uttryckligen anges i företagets årsredovisning krävs självständig uträkning. Nedan anges respektive formel för de två valda tillväxtmåten.

$$\text{Förändring i antal anställda (\%)} = (\text{Antal anställda 2017} - \text{antal anställda 2016}) / \text{antal anställda 2016}.$$

$$\text{Förändring i nettoomsättning (\%)} = (\text{Nettoomsättning 2017} - \text{nettoomsättning 2016}) / \text{nettoomsättning 2016}.$$

3.4.3 Kontrollvariabler

För denna studie har kontrollvariabler använts i mening av att kontrollera ytterligare faktorer som kan påverka resultatet. De kontrollvariabler denna studie antagit är *skuldsättningsgrad(ln)*, *nettoomsättning(ln)* samt *ålder(ln)*. Dessa kontrollvariabler har i sin tur logaritmerats med anledning av att öka normalfördelningen. Variablerna har först och främst valts ut med bakgrund i deras potentiella påverkan på undersökningsvariablerna i studien. Detta då resultatet till viss del kan bli missvisande för denna studies syfte om dessa inte tas i beaktande. Valet grundar sig även i Malmby och Peterssons (2018) magisteruppsats, i mening att kunna jämföra resultaten mellan studierna i så stor grad som möjligt.

Studiens första kontrollvariabel är skuldsättningsgrad, vilken visar på hur företagets kapital är fördelat mellan belånat respektive eget kapital. Detta i sig kan ha en stor påverkan på företagets lönsamhet med avseende på vilken sorts kapital som utgör störst andel i företaget (Rajan & Zingales 1994). Tidigare studier visar på både positiva och negativa samband mellan skuldsättningsgrad och lönsamhet (Margaritis & Psillaki 2010; Khan 2012). Då skuldsättningsgraden inte finns angiven i företagets årsredovisning krävs beräkning av detta mått. Skuldsättningsgraden beräknas genom att dividera justerade skulder med justerat eget kapital. Nästa kontrollvariabel utgörs av nettoomsättningen vilket visar försäljningsintäkterna

från den huvudsakliga affärsidén med avdrag för skatt och moms och eventuella rabatter (Carlson 2000; Visma 2018). Detta har i sin tur en koppling till tillväxt och lönsamhet vilket gör det till en relevant variabel att inkludera. Nettoomsättningen tas direkt från årsredovisningen och kräver därmed inte några ytterligare beräkningar.

Den sista kontrollvariabeln för studien innefattar ålder på företagen. För att få information om företagens ålder behöver en enklare beräkning genomföras för att se hur många år de varit registrerade som aktiebolag. Kirby & Kings (1997) förklarar att äldre företag besitter mer kunskap i förhållande till yngre företag, vilket i sin tur kan argumenteras påverka behovet av externa tilläggstjänster såsom revision. Företagens ålder tenderar även ha en påverkan på huruvida lönsamheten och tillväxten utvecklas (Yazdanfar & Öhman 2014). Med detta som bakgrund kan ett behov av att inkludera denna variabel stärkas.

Det vanligaste skälet till inkludering av kontrollvariabler är när en multivariat analys ska utföras, exempelvis regressionsanalys (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). Orsaken till att kontrollvariabler inkluderas vid studier grundas i en vilja av att utesluta att ett eventuellt samband av så kallad spuriös karaktär föreligger. Ett spuriöst samband föreligger då ett samband mellan två variabler påträffats men där samvariation i grunden orsakats av en tredje variabel (Sundell 2012). I denna studie har dock enbart en univariat och en bivariat analys utförts med tillägg av ovannämnda kontrollvariabler. Argumentet för att inkludera dessa kontrollvariabler i denna studies analys grundas i ett antagande om att det är fördelaktigt att undersöka om det kan existera en ytterligare påverkan på undersökningens valda variabler. I de fall som det föreligger ett sådant samband kan det, som tidigare nämnts, identifieras ett spuriöst samband (Sundell 2012).

3.5 Statistisk metod

Denna studie har antagit en univariat analys i form av medelvärdesanalys med t-test samt en bivariat analys i form av korrelationsmatris med Pearsons r för sin statistiska metod. Dessa har valts med anledning av att besvara studiens frågeställningar samt för att testa hypoteserna.

Den univariata analysen innebär att studiens variabler analyseras var för sig (Bryman & Bell 2013). Denna analys kan utföras på ett flertal olika sätt, bland annat genom att ta fram monetärt beskrivande statistik och diverse diagram. Vid den univariata analysen är det vanligt att en utvärdering av variablernas medelvärden och standardavvikelse genomförs (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). Beträffande respektive variabels medelvärde summeras värdena för alla observationer för variabeln för att sedan divideras med antalet observationer. Den standardavvikelse som erhålls för variablerna anger den genomsnittliga spridningen kring medelvärdet. För att testa skillnaden mellan variablernas medelvärden genomförs vanligtvis t-tester, vilket tillämpas i denna studie. För t-test formuleras testfunktionen enligt följande:

$$t = d/SE_d$$

d = skillnaden i medelvärde mellan två grupper

SE_d = medelfelet för d

De förutsättningar som gäller för ett t-test ska kunna genomföras är att stickprovet måste vara normalfördelat (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). När stickprovet består av fler än 30 observationer antas testfunktionen vara normalfördelad. Då stickproven i denna studie uppgår till 50 observationer per undersökningsgrupp antas därför funktionen vara normalfördelad och förutsättningarna är därmed uppfyllda. För att undersöka huruvida skillnaden mellan grupperna är signifikant behöver variablernas t-värden testas (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010).

Detta görs genom att formulera en nollhypotes samt en mothypotes där nollhypotesen innebär att det inte existerar en skillnad mellan gruppernas medelvärden medan mothypotesen menar att en skillnad existerar. Vanligen formuleras hypoteserna enligt följande:

$$H_0: \mu_1 - \mu_2 = 0 \text{ dvs. } \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 - \mu_2 \neq 0 \text{ dvs. } \mu_1 \neq \mu_2$$

μ_1 = medelvärdet för den första undersökningsgruppen

μ_2 = medelvärdet för den andra undersökningsgruppen

När hypotestestet genomförs kontrolleras t-värdet mot ett tabellvärde, det så kallade kritiska värdet, vilket framtas genom det antal frihetsgrader testet baseras på samt den konfidensgrad studien har (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010; Wahlin 2011). Frihetsgraderna beräknas genom formeln $n_1 + n_2 - 2$ där n_1 motsvarar antal observationer i den första undersökningsgruppen och n_2 motsvarar antal observationer i den andra undersökningsgruppen medan -2 innebär att studien har en tvåsidig hypotes (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). För denna studie resulterar detta i att antal frihetsgrader uppgår till 98 och konfidensgraden för studien sätts till 90 procent. Detta innebär att det kritiska värde som t-värdena testas mot är 1,660 uttryckt i absoluta tal. Om det observerade t-värdet, i absoluta tal, är mindre än det kritiska värdet innebär det att nollhypotesen inte kan förkastas inom ramen för den konfidensgrad studien antagit (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). Vidare kan resultatet även kontrolleras med hjälp av ett p-värde som beskriver risken att skillnaden som påträffats i urvalet beror på slumpen. P-värdet måste, för att statistisk signifikans ska kunna fastställas, understiga 0,1.

I en bivariat analys testas två variabler mot varandra för att undersöka hur de är relaterade till varandra (Bryman & Bell 2013). Detta innebär att tecken eftersöks gällande om variationen i en variabel kan kopplas till variationen i en annan variabel. Det finns flera olika metoder för att studera samband mellan olika variabler, bland annat chi-tvåtest, kontingenstabeller samt Pearsons r . Enligt Bryman och Bell (2013) visar inte alla metoder om det finns ett kausalt samband utan enbart om ett samband verkar föreligga. För denna studie används den bivariata analysmetoden korrelationsanalys som använder sig av Pearsons r . Denna metod används vanligtvis när två kvot-/intervallvariabler testas mot varandra (Bryman & Bell 2013). Variablerna i denna studies bivariata analys klassas som kontrollvariabler då de har en rangordning och ekvidistans. För denna studie genomförs den bivariata analysen för att undersöka huruvida kontrollvariablerna har en påverkan på studiens undersökningsvariabler.

De antaganden som måste vara uppfyllda för att Pearsons r ska kunna användas är att det tenderar att finnas ett linjärt samband mellan de studerade variablerna (Bryman & Bell 2013). Detta kan undersökas genom att rita upp ett spridningsdiagram där observationerna ska följa en rät linje, vilket har gjorts för denna studie. Spridningsdiagrammen som framtagits indikerar på linjära samband mellan variablerna vilket innebär att det första antagandet är uppfyllt. Vidare ska även studiens variabler vara normalfördelade och inte påvisa några outliers (Lund Research Ltd 2018). Detta antagande kontrolleras vid extremvärdesanalysen i studiens empirikapitel.

I en korrelationsanalys framtas en korrelationskoefficient, Pearsons r , mellan två variabler vilken beskriver graden av linjärt samband mellan dessa variabler (Wahlin 2011). Korrelationskoefficienten ger information kring sambandets riktning samt dess styrka och antar värden mellan -1 och +1. Ju närmare -1 eller +1 värdet blir, desto starkare är sambandet medan en korrelationskoefficient nära noll innebär att sambandet är extremt svagt eller icke-existerande. Wahlin (2011) har tagit fram en tabell för sambandsnivån baserat på

korrelationskoefficienternas absolutvärden, alltså koefficientens värde utan att ta hänsyn till dess tecken. Denna tabell anger att värden som understiger en koefficient på 0,35 anses som svaga samband, en korrelationskoefficient mellan 0,35–0,65 indikerar ett måttligt samband och en koefficient över 0,65 är att betrakta som ett starkt samband. För att även testa den statistiska signifikansen på korrelationskoefficienten är kan ett p-värde beräknas för koefficienten (Barmark & Djurfeldt 2015). Ett p-värde på 0,10 innebär till exempel att det finns en 10-procentig sannolikhet att studiens urval visar en skillnad även om det inte finns någon skillnad i den totala populationen.

4 Empirisk data, analys och resultat

I detta kapitel kommer studiens insamlingsdata att presenteras och analyseras med hjälp utav en univariat samt en bivariat analys. Därefter kommer även resultatet från analyserna att presenteras.

4.1 Extremvärden

Vid beräkning av variablernas t-värden betraktas studiens data som normalfördelad då antal observationer överstiger 30, vilket Djurfeldt, Larsson och Stjärnhagen (2010) poängterar. När det gäller den bivariata analysen behöver variablerna dock, som tidigare nämnts, undersökas för eventuella outliers för att normalfördelning skall kunna uppnås (Lund Research Ltd 2018). Denna typ av värden är observationer som avviker kraftigt från de övriga observationerna vilket kan påverka variablerna så pass mycket att undersökningen blir missvisande (Wahlin 2011; Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2010). Därför bör observationer som klassas som extremvärden utifrån detta exkluderas från undersökningens data. Observationer som avviker mer än tre standardavvikelser från variabelns medelvärde bör exkluderas från studien (Barmark & Djurfeldt 2015).

Vid identifieringen av extremvärden används i denna studie programmet Minitab med funktionen outliers för studiens variabler. Outliers visar tydligt på extremvärden som kan påverka normalfördelningen i studiens datamaterial. Som komplement till detta används även funktionen normalfördelning som visar hur väl studiens observationer följer en normalfördelningskurva samt att en kontroll görs av hur långt ifrån variabelns medelvärde dessa observationer ligger. Vid granskningen av variablerna görs bedömningen att studiens samtliga kontrollvariabler behöver logaritmeras för att de ska bli mer normalfördelade. Denna bedömning görs genom att kontrollera hur väl dessa variablers observationer följer en normalfördelningskurva före och efter att logaritmeringen har gjorts. Efter logaritmeringen är variablerna mer normalfördelade och inga extremvärden identifieras bland dessa variabler.

Bland studiens undersökningsvariabler identifieras totalt sex extremvärden genom outliertestet. Genom en kontroll mot normalfördelningstestet och observationernas distans från medelvärdet görs bedömningen att fyra av dessa extremvärden behöver exkluderas. Genom denna exkludering uppfylls även resterande antaganden för att kunna genomföra en sambandsanalys genom Pearsons r . De två kvarvarande extremvärdena ligger knappt mer än tre standardavvikelser från medelvärdet och är därför så pass nära gränsen för att vara extremvärden att bedömningen görs att de inte kommer att påverka studiens resultat nämnvärt. Efter att extremvärdena har exkluderats från materialet har standardavvikelsen från medelvärdet, samt medelvärdet i sig, minskat och att variationen kring medelvärdet därmed har minskat. Detta bidrar till att minska risken för att resultatet från sambandsanalysen blir missvisande och ett mer pålitligt resultat erhålls.

4.2 Univariat analys

I den univariata analysen analyseras en variabel i taget (Bryman & Bell 2013). Den form av univariat analys som valts för studien är en medelvärdesanalys. För att kunna utläsa detta har en tabell tagits fram som visar på medelvärdet för alla variabler med komplement av standardavvikelse samt spridning. Vidare genomförs även ett t-test för att kontrollera huruvida nollhypotesen kan förkastas eller ej. Dessutom tas ett p-värde fram för att kontrollera den statistiska signifikansen på respektive t-värde.

Tabell 1. Deskriptiv statistik.

	Reviderade (n=48)	Icke reviderade (n=48)	Totalt (n=96)	t-värde	p-värde
ROE					
<i>Medelvärde</i>	37,48	32,22	34,85	0,73	0,465
<i>Standardavvikelse</i>	38,03	31,96	35,04		
<i>Minvärde</i>	-82,92	-64,29	-82,92		
<i>Maxvärde</i>	96,95	96,74	96,95		
ROA					
<i>Medelvärde</i>	16,18	12,08	14,13	1,44	0,154
<i>Standardavvikelse</i>	15,52	12,19	14,03		
<i>Minvärde</i>	-12,24	-6,27	-12,24		
<i>Maxvärde</i>	59,53	49,32	59,53		
Förändring i anställda (%)					
<i>Medelvärde</i>	8,54	15,98	12,26	-0,9	0,369
<i>Standardavvikelse</i>	42,09	38,64	40,36		
<i>Minvärde</i>	-75	-33,3	-75		
<i>Maxvärde</i>	120	150	150		
Förändring i nettoomsättning (%)					
<i>Medelvärde</i>	26,33	47,61	36,97	-1,89	***0,061
<i>Standardavvikelse</i>	49,15	60,3	55,75		
<i>Minvärde</i>	-53,78	-49,08	-53,78		
<i>Maxvärde</i>	206,54	249,06	249,06		
Skuldsättningsgrad (ln)					
<i>Medelvärde</i>	0,42	0,46	0,44	-0,16	0,871
<i>Standardavvikelse</i>	1,29	1,37	1,32		
<i>Minvärde</i>	-2,57	-3,05	-3,05		
<i>Maxvärde</i>	3,38	2,92	3,38		
Nettoomsättning (ln)					
<i>Medelvärde</i>	15,8	15,53	15,66	2,57	*0,012
<i>Standardavvikelse</i>	0,63	0,45	0,56		
<i>Minvärde</i>	14,89	14,18	14,18		
<i>Maxvärde</i>	17,26	16,67	17,26		
Ålder (ln)					
<i>Medelvärde</i>	1,83	1,82	1,83	0,05	0,958
<i>Standardavvikelse</i>	0,6	0,75	0,67		
<i>Minvärde</i>	0,69	0,69	0,69		
<i>Maxvärde</i>	3,3	3,64	3,64		
	*= 0,01 **= 0,05 ***= 0,1				

Utifrån tabell 1 kan utläsas indikationer på huruvida en skillnad föreligger mellan de två undersökningsgrupperna. Först analyseras studiens lönsamhetsvariabler, ROE och ROA. För ROE ligger medelvärde för de reviderade företagen på 37,48 procent och för de icke reviderade på 32,22 procent. Detta visar på ett högre medelvärde för ROE hos de reviderade företagen där skillnaden uppmätts till 5,26 procentenheter. För ROA ligger medelvärdet för de reviderade företagen på 16,18 procent och för de icke reviderade på 12,08 procent. Även detta visar sig vara högre för de reviderade företagen jämfört med de icke reviderade företagen där skillnaden uppmätts till 4,1 procentenheter.

När det gäller tillväxtvariablerna så ligger medelvärdet för förändring anställda (%) hos de reviderade företagen på 8,54 procent medan det för de icke reviderade ligger på 15,98 procent. Detta visar på ett högre medelvärde för de icke reviderade företagen med en skillnad på 7,44 procentenheter. För variabeln förändring nettoomsättning (%) ligger medelvärdet för de reviderade företagen på 26,33 procent och för de icke reviderade på 47,61 procent. Detta innebär en skillnad på 21,28 procentenheter där de icke reviderade har ett högre medelvärde än de reviderade företagen.

Kontrollvariablerna visade däremot inte på några större skillnader i medelvärdena. Skuldsättningsgradens (ln) medelvärde ligger för de reviderade företagen på 0,42 och för de icke reviderade på 0,46, vilket visar en skillnad i medelvärdet på enbart 0,04 enheter. För variabeln nettoomsättning (ln) ligger medelvärdet för de reviderade på 15,8 och för de icke reviderade på 15,53. Detta ger ett högre medelvärde med 0,27 enheter hos de reviderade företagen. Gällande den sista variabeln i tabellen, ålder (ln), har de reviderade företagen ett medelvärde på 1,83 och de icke reviderade på 1,82. Detta ger ett högre medelvärde med endast 0,01 enheters skillnad hos de reviderade företagen. Den minimala skillnad som uppmätts för nettoomsättningen beror troligtvis på logaritmeringen då skillnaden mellan grupperna blir betydligt större när variabeln inte logaritmeras. Skillnaden mellan grupperna gällande skuldsättningsgraden och åldern påverkas däremot inte lika mycket av logaritmeringen då skillnaden mellan de logaritmerade måtten och icke logaritmerade måtten inte är betydande för dessa variabler.

Som komplement till analysen av medelvärdena som genomförts ovan har även ett t-test genomförts för respektive variabel för att kontrollera huruvida nollhypotesen kan förkastas eller ej. Det tabellvärde som t-värdena kontrolleras mot är -1,660 respektive 1,660. För variabeln ROE uppmättes t-värdet till 0,73, vilket gör att detta inte ligger inom det kritiska området. Därför kan nollhypotesen för denna variabel inte förkastas. Gällande variabeln ROA uppmättes t-värdet till 1,44. Inte heller detta värde faller inom det kritiska området, varpå denna nollhypotes inte kan förkastas. Variabeln förändring i anställda (%) visade ett t-värde på -0,9, vilket gör att detta värde inte faller inom det kritiska området och nollhypotes kan inte förkastas. En signifikant skillnad som däremot har uppmätts är för variabeln förändring i nettoomsättning (%) där t-värdet uppmättes till -1,89. Detta gör att värdet faller inom det kritiska området och därmed kan mothypotesen accepteras. Även p-värdet bekräftar detta då det visar på en statistisk signifikans på 0,1-nivån. Gällande studiens kontrollvariabler har ingen signifikant skillnad uppmätts mellan grupperna för variablerna skuldsättningsgrad (ln) samt ålder (ln) där t-värdena uppmättes till -0,16 respektive 0,05. Detta innebär att värdena faller utanför det kritiska området och nollhypoteserna kan därmed inte förkastas. Däremot har en signifikant skillnad uppmätts för variabeln nettoomsättning (ln) där t-värdet uppmättes till 2,57 och mothypotesen kan därmed accepteras. Även här bekräftas resultatet av p-värdet vilket visar på en statistisk signifikans på 0,01-nivån.

4.3 Bivariat analys

Den form av bivariat analys som har valts till denna studie är en korrelationsanalys, Pearsons *r*. Här analyseras två variabler gentemot varandra för att bestämma graden av linjärt samband (Wahlin 2011). För att kunna utläsa dessa samband har en korrelationsmatris framtagits som illustreras i tabell 3 där även korrelationernas statistiska signifikansnivå presenteras. Korrelationskoefficienter under 0,35 är att betrakta som svaga, koefficienter mellan 0,35 och 0,65 är att betrakta som måttliga medan koefficienter över 0,65 betraktas som starka (Wahlin 2011).

Tabell 2. Korrelationsmatris.

Korrelationer n=96	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. ROE	1						
2. ROA	*0,812	1					
3. Förändring i anställda (%)	***0,172	0,076	1				
4. Förändring i nettoomsättning (%)	*0,272	**0,196	* 0,595	1			
5. Skuldsättningsgrad (ln)	** - 0,244	* - 0,457	0,018	0,009	1		
6. Nettoomsättning (ln)	0,124	0,11	0,161	*** 0,181	0,013	1	
7. Ålder (ln)	0,048	0,083	** - 0,227	** - 0,223	** - 0,197	-0,108	1

* = 0,01 ** = 0,05 *** = 0,1

Utifrån korrelationsmatrisen i tabell 2 kan slutsatser dras gällande huruvida det finns samband mellan två variabler. Mellan variablerna ROE och ROA ligger korrelationskoefficienten på 0,812, något som enligt Wahlin (2011) är att betrakta som ett starkt samband. Detta är ett positivt samband, vilket innebär att när ROE ökar så ökar även ROA. Mellan studiens tillväxtvariabler, förändring i nettoomsättning (%) samt förändring i anställda (%), ligger korrelationskoefficienten på 0,595 vilket betraktas som ett måttligt positivt samband. Vidare föreligger även ett måttligt samband mellan ROA och kontrollvariabeln skuldsättningsgrad (ln) då korrelationskoefficienten ligger på -0,457. Detta samband är negativt vilket innebär att när ROA ökar så minskar skuldsättningsgraden (ln). Dessa samband bekräftas även av statistiska signifikansnivån då dessa värden ligger inom studiens konfidensgrad. Mellan studiens lönsamhetsvariabler och kontrollvariabler, bortsett från sambandet mellan ROA och skuldsättningsgrad (ln), kan enbart väldigt svaga korrelationer identifieras då samtliga understiger en korrelationskoefficient på 0,35. Samma förhållande gäller mellan studiens tillväxtvariabler och kontrollvariabler. Även mellan dessa variabler understiger korrelationskoefficienterna 0,35, vilket visar på svaga samband.

4.4 Hypotesprövning

Utifrån den univariata analysen kan skillnader i undersökningsvariablerna konstateras mellan de två grupperna. För lönsamhet gäller att denna är högre hos aktiebolag som har anlitat en revisor. Resultatet från t-testerna visar däremot inte på någon statistiskt signifikant skillnad mellan grupperna beträffande studiens lönsamhetsvariabler. Trots att en skillnad har påträffats mellan grupperna måste studiens första hypotes, att reviderade företag har högre lönsamhet, förkastas med anledning av att skillnaden inte är att anse som statistiskt signifikant. När det gäller tillväxten är däremot skillnaden den motsatta jämfört med lönsamheten där de reviderade aktiebolagen visar på en lägre tillväxt jämfört med icke reviderade aktiebolag. Resultatet från t-testerna visar på att skillnaden i tillväxtvariabeln förändring i nettoomsättning (%) är statistiskt signifikant medan skillnaden i förändring i anställda (%) inte är att betrakta som statistiskt signifikant. Med anledning av att studiens andra hypotes är att reviderade aktiebolag ska ha högre tillväxt än icke reviderade aktiebolag måste även denna hypotes förkastas, trots att en statistiskt signifikant skillnad påträffats hos den ena tillväxtsvariabeln. Sammanfattningsvis förkastas studiens båda hypoteser.

Tabell 3. Prövning av studiens hypoteser.

Variabel	Hypotes	Analys	Resultat
ROE ROA	Positiv skillnad Positiv skillnad	Positiv skillnad, ej statistiskt signifikant Positiv skillnad, ej statistiskt signifikant	H1 förkastas
Nettoomsättning Anställda	Positiv skillnad Positiv skillnad	Negativ skillnad, statistiskt signifikant Negativ skillnad, ej statistiskt signifikant	H2 förkastas

5 Diskussion och slutsats

I detta kapitel diskuteras resultatet från studiens univariata analys med koppling till studiens kontrollvariabler genom den bivariata analysen. Därefter görs en koppling till studiens valda teorier och slutligen dras slutsatser utifrån diskussionen. Vidare presenteras även studiens bidrag med tillägg av en kritisk reflektion kring studiens validitet och reliabilitet samt ett förslag till vidare forskning ges.

5.1 Diskussion

Resultatet från den univariata analys som har genomförts visar på en skillnad i lönsamhet mellan studiens undersökningsgrupper där de företag som anlitar en revisor tenderar att ha högre lönsamhet än de som inte revideras. Genom t-tester visar sig denna skillnad dock inte vara statistiskt signifikant varpå studiens hypotes gällande lönsamheten därför förkastas. Detta då den skillnad som påträffats i den univariata analysen inte kan anses gälla för den totala populationen. För att undersöka huruvida det förekommer bakomliggande variabler som påverkar den skillnad som har uppmätts i lönsamhet och tillväxt har en bivariat analys genomförts i form av en korrelationsmatris. Korrelationsmatrisen mäter samband mellan studiens undersökningsvariabler och studiens kontrollvariabler, som potentiellt kan påverka undersökningsvariablerna. Gällande lönsamhet identifieras ett samband mellan variabeln ROA och kontrollvariabeln skuldsättningsgrad (ln). Detta samband är negativt, vilket innebär att när ROA ökar minskar skuldsättningsgraden och vice versa. Genom t-testerna identifierades en icke statistiskt signifikant skillnad i ROA mellan reviderade aktiebolag och icke reviderade aktiebolag där de som anlitar extern revisor tenderar att ha högre lönsamhet. Skillnaden i skuldsättningsgrad (ln) är den motsatta där icke reviderade aktiebolag tenderar att ha högre skuldsättningsgrad (ln) än de aktiebolag som anlitar extern revisor. Denna skillnad, i kombination med det negativa sambandet som identifierats i korrelationsmatrisen mellan ROA och skuldsättningsgrad (ln), skulle kunna innebära att den skillnad som har uppmätts i ROA i den univariata analysen till viss del påverkas av skuldsättningsgraden (ln). Dock är de skillnader som uppmätts mellan variablerna i den univariata analysen icke statistiskt signifikanta. Därmed lämnar detta utrymme för vidare forskning på området. För resterande kontrollvariabler i samband med lönsamhetsmåten identifieras inga starka korrelationer i den bivariata analysen varpå dessa inte kan anses ha en väsentlig påverkan på den skillnad som finns i lönsamheten inom studiens urval.

Gällande studiens tillväxtvariabler identifieras en skillnad mellan grupperna där de företag som anlitar en revisor visar på lägre tillväxt än företag som inte anlitar en revisor. Denna skillnad visar sig, genom t-testerna, vara statistiskt signifikant för variabeln förändring i nettoomsättning (%) men icke statistiskt signifikant för förändring i anställda (%). Trots att den ena variabeln visar på en statistiskt signifikant skillnad måste hypotesen ändå förkastas då denna skillnad är tvärtemot vad hypotesen säger. Vid sambandsanalysen mellan tillväxtvariablerna och studiens kontrollvariabler identifieras inga starka samband. Det starkaste samband som identifieras är mellan tillväxtvariablerna och ålder (ln) där korrelationskoefficienten för förändring i nettoomsättning (%) uppmätts till -0,223 och för förändring i anställda (%) -0,227. Båda dessa värden ligger dock under Wahlins (2011) gräns på 0,35 varpå dessa korrelationer, trots att de är de starkaste korrelationerna med koppling till tillväxt, är att betrakta som väldigt svaga. Med detta som grund kan inte kontrollvariablerna anses ha en väsentlig påverkan på aktiebolagens tillväxt och har därmed troligtvis ingen koppling till den uppmätta skillnaden i tillväxt som identifierats i den univariata analysen.

Vidare identifieras en olikhet i den statistiska signifikansen på skillnaden mellan studiens två tillväxtvariabler. Förändringen i nettoomsättning (%) betraktas som statistiskt signifikant medan förändring i anställda (%) inte betraktas som statistiskt signifikant. Detta kan bero på att tillväxten mäts genom helt olika parametrar även om båda visserligen mäter tillväxt hos aktiebolagen. Förändring i nettoomsättning (%) bygger på monetära parametrar medan förändring i anställda (%) bygger på personal och även om dessa mått påverkas av varandra behöver de inte vara helt sammankopplade. Detta kan utläsas i den korrelationsanalys som genomförts där sambandet mellan dessa variabler är positiv men korrelationen kan endast betraktas som måttlig. Detta då korrelationskoefficienten ligger på 0,595 vilket ligger inom Wahlins (2011) spann på 0,35–0,65 för måttliga samband. Sambandet mellan lönsamhetsvariablerna är dock att betrakta som starkt då korrelationen ligger på 0,812, vilket klart överskrider Wahlins (2011) gräns på 0,65 för starka samband. Dessa mått bygger i grund och botten på samma parametrar med undantaget att ROA omfattar mer kapital än enbart eget kapital som ROE bygger på. Med anledning av detta är den starka korrelationen mellan variablerna inte oväntad.

Sammanfattningsvis har en skillnad i lönsamhet respektive tillväxt, inom studiens stickprov, identifierats mellan företag som väljer att anlita en revisor och företag som väljer att inte anlita en revisor. Inom stickprovet tenderade lönsamheten att vara högre hos reviderade företag än den är hos icke reviderade företag. Denna skillnad kan dock inte fastställas med statistisk signifikans och kan således inte appliceras på den totala populationen utan enbart på stickprovet. Gällande tillväxten var denna lägre hos de reviderade företagen än de icke reviderade företagen inom stickprovet. Eftersom hypotesen var att tillväxten skulle vara högre hos de reviderade företagen än de icke reviderade företagen måste även denna hypotes förkastas.

5.2 Slutsats

Avskaffandet av revisionsplikten 2010 grundades i att revisionen ansågs orsaka väldigt stora kostnader hos de små aktiebolagen (Utredningen om revisorer och revision 2008; Lindberg & Colo 2017). Genom att minska kostnaderna menade regeringen att företagens lönsamhet respektive tillväxt skulle öka och därmed skulle även deras konkurrenskraft öka. Utifrån detta perspektiv bör både lönsamheten och tillväxten vara lägre hos de företag som anlitar revisor jämfört med de företag som väljer bort revisionen. Vid en genomgång av principal-agentteorin, intressentteorin samt resursberoendeteorin verkar snarare ett motsatt förhållande gälla. Genom att anlita en revisor ökar trovärdigheten i företagens finansiella rapporter, vilket ökar möjligheten att attrahera externt kapital (Svanström 2008; Carrington 2014; Dedman & Kausar 2012; Blackwell, Noland & Winters 1998; Palazuelos, Herrero Crespo & Montoya del Corte 2017; Panda & Leepsa 2017). Genom att få tillgång till externt kapital möjliggörs vidareutveckling av de små aktiebolagens verksamheter, vilket anses betydande för ökad lönsamhet och tillväxt (Frooman 1999; Svanström 2008; Collis & Jarvis 2002; Johansson & Runsten 2005). Vidare bidrar även revisorn med sådan kunskap som saknas internt i företagen vilket även detta bidrar till verksamhetsutveckling (Svanström 2008; Carrington 2014; Frooman 1999; Hillman, Withers & Collins 2009; Johansson & Runsten 2005). Utifrån detta perspektiv bör både lönsamheten och tillväxten vara högre hos de företag som anlitar en revisor jämfört med företag som väljer att inte göra det.

Resultatet för studiens stickprov visar på att lönsamheten för företag som väljer att anlita en revisor tenderar att vara högre än för företag som väljer bort revision. Då detta resultat inte visar sig vara statistiskt signifikant kan det inte appliceras på den totala populationen och inga vidare

slutsatser kan dras till denna. Även om studiens resultat för stickprovets lönsamhetsvariabler tenderar att ligga i linje med gällande teorier på området och motstrider regeringens ställning i frågan kan detta alltså enbart appliceras på stickprovet och inte på den totala populationen. Tillväxten tenderar däremot att gå åt motsatt håll där den är högre hos företag som väljer bort revision jämfört med företag som anlitar revisor. Detta stödjer regeringens ställning men går emot gällande teorier på området. Då statistisk signifikans enbart identifierades hos den ena variabeln kan inga generella slutsatser kring tillväxt dras till den totala populationen. Slutsatsen för denna studie blir därmed att skillnader finns mellan grupperna i studiens stickprov, men att dessa skillnader inte är statistiskt signifikanta för samtliga variabler utan enbart för förändring i nettoomsättning (%). Då nollhypotesen för tre av studiens variabler inte kunde förkastas kan det inte dras några generaliserbara slutsatser för den totala populationen utan endast för denna studies urval. Inom stickprovet förekommer ingen enighet i studiens resultat vid en koppling till studiens valda teorier eller regeringens ställning. Resultaten för de olika variablerna skiljer sig åt där lönsamhet tenderar att gå i linje med teorin och tillväxt tenderar att gå i linje med regeringens ställning. Dock kan inte dessa resultat fastställas utanför studiens stickprov.

Malmby och Petersson (2018) undersökte samband mellan revisionstjänster och lönsamhet respektive tillväxt och drog slutsatsen att inga samband existerade mellan variablerna. Vår studies resultat kan enbart indikera skillnader mellan grupperna och slutsatser gällande huruvida denna skillnad beror på ett samband mellan variablerna kan inte dras. Studiens bivariata analys visar på att inga starka samband kan identifieras mellan undersökningsvariablerna och kontrollvariablerna vilket innebär att stickprovets skillnader i lönsamhet respektive tillväxt sannolikt inte har en koppling till dessa variabler. Därmed kan ett samband mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt inte uteslutas, men heller inte bekräftas, i denna studie. För att kontrollera huruvida skillnaden i lönsamhet respektive tillväxt som uppmätts i denna studie beror på revision eller andra variabler krävs vidare studier på området.

5.2.1 Studiens bidrag

Syftet med denna studie är att undersöka om det föreligger en skillnad i lönsamhet respektive tillväxt hos revisionspliktsbefriade företag som väljer att anlita en revisor och företag som väljer bort revision. Denna studie bidrar därmed empiriskt till en ökad förståelse för kopplingen mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt där en skillnad har uppmätts mellan undersökningsgrupperna i studiens stickprov. Dock visade sig denna skillnad inte vara statistiskt signifikant varpå inga generaliserbara slutsatser kan dras för den totala populationen gällande denna koppling. För att säkerställa om denna potentiella skillnad beror på ett samband mellan variablerna behövs dock, som tidigare nämnts, vidare studier på området. Vidare bidrar studien till att fylla det glapp som finns i teorin gällande kopplingar mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt ur ett kvantitativt perspektiv.

I och med att studien begränsats till ett mindre område i det ekonomiska perspektivet inom triple bottom line bör resultatet i första hand kopplas till detta perspektiv. Något som däremot inte får glömmas är att detta enbart representerar en liten pusselbit i det stora samhällspusslet som även innefattar sociala samt miljömässiga perspektiv. Dessa kan både påverka och påverkas av varandra och det är därför viktigt att ta hänsyn till alla tre perspektiv i kombination för att nå en optimal hållbar utveckling (Ammenberg 2012).

5.2.2 Kritisk reflektion

I mening av att visa förståelse för studien och således öka validiteten och reliabiliteten redogörs därmed studiens upptäckta svagheter, som till största del grundar sig i den rådande tidsramen

för studien. Den första reflektionen som kan vara avgörande för studiens bidrag är urvalets storlek. Det urval som varit till föremål för denna studie har utgjorts av totalt 96 företag vilket motsvarar 0,006% av den totala populationen. Med detta som bakgrund skulle det kunnat varit fördelaktigt med ett större urval för att uppnå en bredare bild av populationen. Vidare kan argumenteras för att studiens empiriska underlag baserats på för få år. Då lönsamheten och tillväxten kan variera över tid skulle möjligen mer rättvisande mått erhållas genom att beräkna dessa över en tidsperiod på exempelvis fyra år likt DI:s gasellundersökningar (DI 2019).

Denna studie har använt en univariat och bivariat analys. Den bivariata analysen undersöker samband mellan två variabler vilket inte ger några indikationer på en tredje variabels påverkan (Bryman & Bell 2013). I och med detta skulle det ha varit fördelaktigt att även ha genomfört en multivariat analys. Detta i mening av att undersöka om de samband som identifierats verkligen påverkas av varandra eller om det föreligger en mellanliggande variabel som i sin tur påverkar dessa. Bryman och Bell (2013) menar att den multivariata analysen kan tydliggöra huruvida det identifierade sambandet är äkta eller inte. Ett falskt samband råder då sambandet egentligen beror på att de två variablerna är relaterade till en mellanliggande, tredje, variabel. Då denna studie enbart undersökt det enskilda sambandet mellan två variabler kan vi inte uttala oss om någon multipel påverkan föreligger. På grund av studiens tidsram fanns inget utrymme för att genomföra en multivariat analys.

Inom Retriever Business, vilket är den databas som använts för studien, har en avgörande brist upptäckts. Detta grundas i att den urvalsfunktion som finns i databasen, vilken grupperar företag som revisionspliktiga respektive icke revisionspliktiga, förefaller vara bristfällig. Detta då företag som inkluderats i grupperingen för icke revisionspliktiga visar på sådana siffror som trots denna avgränsning gör dem revisionspliktiga. Ett av gränsvärdena för revisionsplikten är att företag ska ha uppnått en nettoomsättning på mer än tre miljoner kronor och betydligt högre nettoomsättningar än så har påträffats i studiens data. Detta skulle kunna ha påverkat den signifikanta skillnad som upptäckts i kontrollvariabeln nettoomsättning då denna variabel är ett av kriterierna för revisionsplikt. Om företagen, utöver nettoomsättningen, även når upp till ett av de övriga två gränsvärden som ligger till grund för revisionsplikten innebär detta att företag som trots allt är revisionspliktiga kan ha inkluderats i studiens data. I och med detta kan en negativ påverkan på studiens resultat uppstå då studien har för avsikt att undersöka företag som är befriade från revisionsplikten. För att undkomma denna problematik skulle ytterligare avgränsningar, utöver den avgränsning i antal anställda som gjorts i studien, behöva göras för att säkerställa att kraven för revisionsplikt inte uppnås. Detta genom att exempelvis begränsa den maximala nettoomsättningen.

Slutligen kan även argumenteras för att eventuella svagheter kan ha orsakats av att studien baseras på enbart sekundärdata. Tidigare har möjliga nackdelar med sekundärdata angivits vilket bland annat innebär att sådan data primärt kan ha skapats i ett annat syfte. Företags årsredovisningar skapas med anledning av att ge externa intressenter en bild av företagets ekonomiska ställning. Enligt principal-agentteorin kan medvetna felaktigheter uppstå i företagens årsredovisningar då det kan finnas incitament att vilja ge en bättre bild av företaget än vad som stämmer överens med verkligheten (Carrington 2014; Chow 1982; McLarty & Robinson 1998). Med anledning av detta finns en risk att informationen i företagens årsredovisningar därför har manipulerats för att gynna bilden av företaget (Hartwig 2018). Förutom medvetna felaktigheter kan även omedvetna fel uppstå i årsredovisningarna på grund av att företagen exempelvis inte besitter tillräcklig kunskap om redovisning (McLarty & Robinson 1998). På grund av att årsredovisningarna kan innehålla felaktigheter finns det en risk att resultatet för studien inte är helt tillförlitligt. Detta gäller främst de icke reviderade

företagens årsredovisningar då dessa inte är granskade, vilket innebär en risk att företagens siffror inte stämmer helt och hållet (Clatworthy & Peel 2013; Chow 1982). Clatworthy och Peel (2013) menar till och med att risken för att icke reviderade företag innehåller felaktigheter är dubbelt så stor jämfört med företag som har reviderats.

Sådana felaktigheter som skulle kunna uppstå i företagens finansiella rapporter är dock svåra att upptäcka i och med att den data som använts är sekundär. För att kunna kontrollera för denna typ av felaktigheter skulle ett mer kvalitativt perspektiv vara att föredra med anledning av att komma närmare de ursprungliga transaktionerna i företagens redovisning. Detta ger en möjlighet att upptäcka sådana felaktigheter som kan ha uppstått i redovisningen innan årsredovisningarna, som denna studie utgått från, har publicerats. Därmed bör läsaren göras medveten om detta vid tolkning av studiens resultat.

5.2.3 Förslag till fortsatt forskning

Denna studie har, ur ett traditionellt ekonomiskt perspektiv, fokuserat på att undersöka om det finns en skillnad mellan lönsamhet respektive tillväxt och företags val att bli reviderade eller inte. Studien har avgränsats till regionen Stockholms län efter att ha funnit en tidigare gjord studie inom ämnet i Östergötland där förslag gavs till fortsatt forskning inom en annan region. Med bakgrund av denna studies resultat och uppmärksammade svagheter vore det av intresse att en liknande studie genomförs vilken undersöker ett större urval. Förutom ökat urval skulle det vara av intresse att undersöka samband mellan revision och lönsamhet respektive tillväxt inom samma region för att kunna dra vidare slutsatser om revisionen har någon påverkan på den skillnad som har påträffats. Även en multivariat analys skulle vara fördelaktigt att genomföra i mening att undersöka ifall multivariat påverkan föreligger. Det skulle även vara av intresse att göra en jämförelse mellan olika branscher för att undersöka om det kan finnas en skillnad mellan dessa.

Ytterligare förslag skulle vara att göra en liknande undersökning utmätt på en längre period för att få en bredare översikt. Detta på grund av att tillväxt- och lönsamhetsmått kan variera över tid. Vidare skulle det även vara intressant om den fortsatta forskningen inom ämnet gjorde en korsstudie mellan det kvantitativa och kvalitativa perspektivet. Ett förslag vore att samla in primärdata via intervjuer med utvalda revisionsbefriade aktiebolag samt med passande intressenter såsom kreditinstitut som komplement till företagens årsredovisningar. Detta för att addera ett subjektivt synsätt och skapa en bredare förståelse kring företags val av revision samt att minska risken för bristfälliga data i årsredovisningarna.

Eftersom denna studie har fokuserats på det traditionella ekonomiska perspektivet inriktat på den finansiella revisionen skulle det även vara intressant att anlägga ett mer hållbarhetsinriktat perspektiv. Exempel på studieområden inom detta perspektiv är att studera regelefterlevnadsrevision där fokus ligger på hållbarhetsredovisningen hos företag eller att studera en koppling mellan hållbarhet och finansiell revision.

Referenser

Tryckta källor

- Aktiebolagskommittén (1995). *Aktiebolagets organisation* (SOU 1995:44). Stockholm: Justitiedepartementet.
- Alchian, A. & Demsetz, H. (1972). Production, information costs, and economic organization. *The American Economic Review*, 62(5), ss. 777–795.
- Ammenberg, J. (2012). *Miljömanagement – miljö- och hållbarhetsarbete i företag och andra organisationer*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Andersén, J. (2005). *Strategiska resurser och långvarig lönsamhet - en resursbaserad modell för varaktiga konkurrensfördelar i små tillverkningsföretag*. Diss. Västerås: Mälardalen University.
- Arvidson, P., Carrington, T. & Johed, G. (2016). *Den nya affärsredovisningen*. 20. uppl. Stockholm: Liber AB.
- Barmark, M. & Djurfeldt, G. (2015). *Statistisk verktyglåda 0 - att förstå och förändra världen med siffror*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Barney, J. (1991). Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*, 17(1), ss. 99-120. doi:10.1177/014920639101700108
- Berry, A. J., Sweeting, R. & Goto, J. (2006). The effect of business advisers on the performance of SMEs. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 13(1), ss. 33-47. doi:10.1108/14626000610645298
- Blackwell, D. W., Noland, T. R. & Winters, D. B. (1998). The Value of Auditor Assurance: Evidence from Loan Pricing. *Journal of Accounting Research*, 36(1), ss. 57-70. doi:10.2307/2491320
- Bryman, A. & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 3. uppl. Stockholm: Liber AB.
- Carlson, M. (2000). *Att arbeta med företagsanalys*. 4. uppl. Malmö: Liber AB.
- Carrington, T. (2014). *Revision*. 2. uppl., Stockholm: Liber AB.
- Casciaro, T. & Piskorski, M. J. (2005). Power Imbalance, Mutual Dependence, and Constraint Absorption: A Closer Look at Resource Dependence Theory. *Administrative Science Quarterly*, 50(2), ss. 167-199. doi:10.2189/asqu.2005.50.2.167
- Chow, C. W. (1982). The Demand for External Auditing: Size, Debt and Ownership Influences. *The Accounting Review*, 57(2), ss. 272-291.

Chowdhury, D. (2004). *Incentives, control and development: Governance in private and public sector with special reference to Bangladesh*. Dhaka: Viswavidyalay Prakashana Samstha.

Clatworthy, M. A. & Peel, M. J. (2013). The impact of voluntary audit and governance characteristics on accounting errors in private companies. *Journal of Accounting and Public Policy*, 32(3), ss. 1-25. doi: [10.1016/j.jaccpubpol.2013.02.005](https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2013.02.005)

Collis, J. (2010). Audit Exemption and Demand for Voluntary Audit: A Comparative Study of the UK and Denmark. *International Journal of Auditing*, 14(2), ss. 211-231. doi:10.1111/j.1099-11232010.00415.x

Collis, J. & Jarvis, R. (2002). Financial Information and the Management of small private companies. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 9(2), ss. 100-110. doi:10.1108/14626000210427357

Collis, J., Jarvis, R. & Skerratt, L. (2004). The demand for the audit in small companies in the UK. *Accounting and Business Research*, 34(2), ss. 87-100. doi:10.1080/00014788.2004.9729955

Dahmström, K. (2011). *Från datainsamling till rapport - att göra en statistisk undersökning*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Dedman, E. & Kausar, A. (2012). The impact of voluntary audit on credit ratings: evidence from UK private firms. *Accounting and Business Research*, 42(4), ss. 397-418. doi:10.1080/00014788.2012.653761.

Deegan, C. & Unerman, J. (2011). *Financial Accounting Theory*. 2. Europeiska uppl. Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.

Djurfeldt, G., Larsson, R. & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktyglåda 1 - samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2013/34 av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEGT av betydelse för EES (EUT L 182, 29.6.2013, s. 24)

Frooman, J. (1999). Stakeholder Influence Strategies. *The Academy of Management Review*, 24(2), ss. 191-205. doi:10.5465/amr.1999.1893928

Gibb, A. (1997). Small Firms' Training and Competitiveness. Building Upon the Small business as a Learning Organisation. *International Small Business Journal*, 15(3), ss. 13-29. doi:10.1177/0266242697153001

Hartwig, F. (2018). *Redovisningsteorins grunder*, Lund: Studentlitteratur AB.

- Hillman, A. J., Withers, M. C. & Collins, B. J. (2009). Resource Dependence Theory: A Review. *Journal of Management*, 35(6), ss. 1404-1427. doi:10.1177/0149206309343469
- Jensen, M. C. & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), ss. 305-360. doi:10.1016/0304-405X(76)90026-X
- Johansson C., Marton, J., Pautsch, G. & Johansson, R. (2017). *Extern redovisning*. 5. uppl, Stockholm: Sanoma Utbildning.
- Johansson, S-E. & Runsten, M. (2005). *Företagets lönsamhet, finansiering och tillväxt - Mål, samband och mätmetoder*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur AB.
- Justitiedepartementet (1979). *Med förslag till ny lagstiftning om handelsbolag m.m.* (Regeringens proposition 1979/80:143). Stockholm: Regeringskansliet.
- Khan, A.G. (2012). The relationship of capital structure decisions with firm performance: A study of the engineering sector of Pakistan. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 2(1), ss. 245-262. doi:10.5296/ijaf.v2i1.1825
- Kirby, D.A. & King, S.H. (1997). Accountants and Small Firm Development: Filling the Expectation Gap. *The Service Industries Journal*, 17(2), ss. 294-304. doi:10.1080/02642069700000017
- Lapavitsas, C. (2007). Information and trust as social aspects of credit. *Economy and Society*, 36(3), ss. 416-436. doi:10.1080/03085140701428381
- Lindberg, H. & Colo, N. (2017). *Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som kostar mer än den smakar*. Stockholm: Riksrevisionen. (RiR 2017:35).
- Lindkvist, L., Bakka, J. F. & Fivelsdal, E. (2014). *Organisationsteori: struktur – kultur – processer*. 6 uppl. Stockholm: Liber AB.
- Malmby, M. & Petersson, H. (2018). *Revisions- och redovisningskonsulttjänster hos små aktiebolag: Påverkar revisions- och redovisningskonsulttjänster tillväxt och lönsamhet hos små aktiebolag?* Magisteruppsats, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling. Linköping: Linköpings Universitet.
- Margaritis, D. & Psillaki, M. (2010). Capital structure, equity ownership and firm performance. *Journal of Banking & Finance*, 34(3), ss. 621-632. doi:10.1016/j.jbankfin.2009.08.023
- McLarty, R. & Robinson, T. (1998). The practice of consultancy and a professional development strategy. *Leadership & Organization Development Journal*, 19(5), ss. 256-263. doi:10.1108/01437739810234323

Ojala, H., Collis, J., Kinnunen, J., Niemi, L. & Troberg, P. (2016). The Demand for Voluntary Audit in Micro-Companies: Evidence from Finland. *International Journal of Auditing*, 20(3), ss. 267-277. doi:10.1111/ijau.12070

Palazuelos, E., Herrero Crespo, Á. & Montoya del Corte, J. (2017). Accounting information quality and trust as determinants of credit grantings to SME:s: the role of the external audit. *Small Business Economics*, 51(4), ss. 861-877. doi:10.1007/s11187-017-9966-3

Panda, B. & Leepsa, N. M. (2017). Agency theory: Review of Theory and Evidence on problems and Perspectives. *Indian Journal of Corporate Governance*, 10(1), ss. 74-95. doi:10.1177/0974686217701467

Pfeffer, J. & Salancik, G. R. (2003). *The External Control of Organizations: A Resource Dependence Perspective*. 2. uppl. Stanford California: Stanford University Press.

Pindyck, R. & Rubinfeld, D. (2017). *Microeconomics*. 9. uppl. Boston: Pearson.

Rajan, R.G. & Zingales, L. (1995). What Do We Know about Capital Structure? Some Evidence from International Data. *The Journal of Finance*, 50(5), ss. 1421-1460. doi:10.2307/2329322

SFS 2005:551. *Aktiebolagslag*. Stockholm: Justitiedepartementet

Svanström, T. (2008). *Revision och rådgivning: Efterfrågan, kvalitet och oberoende*. Diss. Umeå: Umeå University.

Utredningen om revisorer och revision (2008). *Avskaffande av revisionsplikten för små företag* (SOU 2008:32). Stockholm: Justitiedepartementet.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer - inom humanistisk-samhällsvetenskap forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wahlin, K. (2011). *Tillämpad statistik: en grundkurs*. Stockholm: Bonnier Utbildning AB.

Wasserman, N. (2006). Stewards, agents, and the founder discount: Executive compensation in new venture. *Academy of Management Journal*, 49(5), ss. 960-976. doi:10.5465/amj.2006.22798177

Watts, R. L. & Zimmerman, J. L. (1983). Agency Problems, Auditing, and the Theory of the Firm: Some Evidence. *The Journal of Law & Economics*, 26(3), ss. 613-633. doi:10.1086/467051

Wernerfelt, B. (1984). A Resource-Based View of the Firm. *Strategic Management Journal*, 5(2), ss. 171-180. doi:10.1002/smj.4250050207

World Commission on Environment and Development (1988). *Vår gemensamma framtid: [rapport från] Världskommissionen för miljö och utveckling under ordförandeskap av Gro Harlem Brundtland*. Stockholm: Prisma.

Yazdanfar, D. & Öhman, P. (2014). Life cycle and performance among SMEs: Swedish

empirical evidence. *The Journal of Risk Finance*, 15(5), ss. 555-571. doi:10.1108/JRF-04-2014-0043

Internetkällor

Bolagsverket (2019). *Revisor - aktiebolag*.

<https://bolagsverket.se/ff/foretagsformer/aktiebolag/starta/revisor> [2019-04-01]

Civilekonomerna (u.å.). *Dags för uppsats? Så skriver du akademiskt! Del 1*. Tillgänglig:

<https://civilekonomerna.se/dags-for-uppsats-sa-skriver-du-akademiskt-del-1> [2019-04-15]

DI (2019). *Om Di Gasell och Gasellundersökningen*. <http://fakta.gasell.di.se/> [2019-04-15]

Expertvalet (2018). *Vad är nätverkande?* Tillgänglig:

<https://www.expertvalet.se/blogg/2014/07/vad-aer-naetverkande> [2019-04-08]

Företagande (2012). *Resurser, organisation och nätverk*. <https://www.foretagande.se/resurser-organisation-och-natverk/> [2019-04-08]

Hadjipetri Glantz, S. (2016). Hej då revisionsplikt - hej ekobrott. *Balans*, 27 januari.

<https://www.tidningenbalans.se/nyheter/hej-da-revisionsplikt-hej-ekobrott/>

Hallström, M. (2018). Nyckeltal - Del 4 - Lönsamhet. *Aktuellt* [blogg], 28 augusti.

<https://www.swedbank-aktiellt.se/blogg/hallstrom/slljqg.csp> [2019-04-11]

Iredahl, L. (u.å.). *Vad gör en revisor?* <https://www.far.se/medlemskategorier/revisor/vad-gor-en-revisor/> [2019-04-01]

Jordbruksverket (2018). *Jordbruksföretag i Lantbruksregistret och Företagsregistret - Klassificering, sysselsättning och kombinationsverksamhet 2016* (JO 34 SM 1801).

Jönköping: Statens Jordbruksverk.

https://www.scb.se/contentassets/26d152f24d67428d8c36f083268bf8df/jo0106_2016a01_sm_jo34sm1801.pdf [2019-04-05]

Karlsson, A-M. (2015). Basfakta: Jordbruket i Östergötlands län. *Jordbruket i siffror* [blogg],

6 oktober. <https://jordbruketisiffror.wordpress.com/2015/10/06/basfakta-jordbruket-i-ostergotlands-lan/>

[2019-04-05]

Langsted, L. B. (1999). Revisorns kompetens och oberoende. *Balans*, nr 2.

https://www.faronline.se/dokument/balans/1999/balans_nr_02_1999/balans_1999_n02_a0006/

/

Lennartsson, R. (2016). Revision av hållbarhet - vilka standarder finns för bestyrkande?

Balans, nr 3. [https://www.faronline-](https://www.faronline-se.proxy.lnu.se/dokument/balans/2016/balans_nr_03_2016/balans_2016_n03_a0012/?q=revis)

[se.proxy.lnu.se/dokument/balans/2016/balans_nr_03_2016/balans_2016_n03_a0012/?q=revis](https://www.faronline-se.proxy.lnu.se/dokument/balans/2016/balans_nr_03_2016/balans_2016_n03_a0012/?q=revis)
[ion%20av%20h%C3%A5llbarhet](https://www.faronline-se.proxy.lnu.se/dokument/balans/2016/balans_nr_03_2016/balans_2016_n03_a0012/?q=revis)

Lundin, H. & Backeström, L. (2016). *Effekter på den ekonomiska brottsligheten efter avskaffandet av revisionsplikten för mindre aktiebolag*. Stockholm: Ekobrottsmyndigheten. (Ekobrottsmyndigheten rapport, 2016:0375). Tillgänglig: <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/Documents/Rapporter/PM%202016-06-01%20rapport%20-%20slutversion.pdf> [2019-05-07]

Lund Research Ltd (2018). *Pearson's Product-Moment Correlation using SPSS Statistics*. <https://statistics.laerd.com/spss-tutorials/pearsons-product-moment-correlation-using-spss-statistics.php> [2019-05-15]

Mälardalens Högskola (2016). *Primära och sekundära data*. <https://www.mdh.se/student/stod-studier/examensarbete/omraden/metoddoktorn/soka-information/primara-och-sekundara-data-1.27203> [2019-04-10]

NE (u.å.a). *Lönsamhet*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/l%C3%B6nsamhet> [2019-05-02]

NE (u.å.b). *Räntabilitet*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/r%C3%A4ntabilitet> [2019-05-02]

NE (u.å.c). *Tillväxt*. <https://www.ne.se/s%C3%B6k/?t=uppslagsverk&q=tillv%C3%A4xt> [2019-05-02]

PwC. (u.å.) *Internrevision*. <https://www.pwc.se/sv/revision/internrevision.html> [2019-05-16]

PwC. (2016). *Lagstadgad hållbarhetsrapport från 2017*. <https://www.pwc.se/sv/publikationer/finansiell-rapportering/lagstadgad-hallbarhetsrapport-fran-2017.html> [2019-05-07]

PwC. (2018). *Räntabilitet - så mäter du lönsamhet*. *Företagarbloggen* [blogg], 26 februari. <https://blogg.pwc.se/foretagarbloggen/rantabilitet> [2019-04-11]

Retriever (u.å). *Affärsinformation*. <https://www.retriever.se/product/affarsinformation/> [2019-04-01]

Rolfsson, H (2009). Allt fler lantbruk i utländska ägor. *Lantbrukets affärstidning*, 2 februari. <https://www.atl.nu/lantbruk/allt-fler-lantbruk-i-utlandsk-ago/>

Ryberg, T. (2011). *Historien om när Sverige införde allmän revisionsplikt för aktiebolag*. <https://www.foretagande.se/historien-om-nar-sverige-inforde-allman-revisionsplikt-for-aktiebolag/> [2019-04-01]

Statistiska centralbyrån (u.å). *Urvalsundersökningar*. <https://www.scb.se/dokumentation/statistikguiden/undersokning-och-urval/urval/> [2019-04-09]

Sundell, A. (2012). Guide: Kontrollvariabler i regressionsanalys. *SPSSakuten* [blogg], 11 maj. <https://spssakuten.com/2012/05/11/guide-kontrollvariabler-i-regressionsanalys/> [2019-05-03]

Svenska Akademiens ordböcker (2015a). *Lönsam*. <https://svenska.se/saol/?hv=lnr54966> [2019-05-02]

Svenska Akademiens ordböcker (2015b). *Tillväxt*.
<https://svenska.se/tre/?sok=tillv%C3%A4xt&pz=1> [2019-05-02]

Svenskt Näringsliv (2018). *Miljardnota med återinförd revisionsplikt*.
https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/minska-skatt-pa-foretagande/miljardnota-med-aterinford-revisionsplikt_705560.html [2019-04-08]

Tillväxtverket (2019a). *Stockholm - Andel företag som vill växa*.
https://tillvaxtverket.se/statistik/regional-utveckling/lansuppdelad-statistik/stockholm.html?chartCollection=27#svid12_a48a52e155169e594d5b57d [2019-04-16]

Tillväxtverket (2019b). *Östergötland - Andel företag som vill växa*.
https://tillvaxtverket.se/statistik/regional-utveckling/lansuppdelad-statistik/ostergotland.html?chartCollection=27#svid12_a48a52e155169e594d5b623 [2019-04-16]

Verksamt (2015). *Leda företaget i tillväxt*.
<https://www.verksamt.se/utveckla/leda-foretaget-i-tillvaxt> [2019-04-11]

Visma (2018). *Nettoomsättning- vad är nettoomsättning?* <https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-nettoomsattning> [2019-04-11]

Özcelik, F. (2015). *Vad gör en revisor?* PwC, [blogg], 9 februari.
<https://blogg.pwc.se/foretagarbloggen/vad-gor-en-revisor> [2019-05-13]

Efterord

Detta självständiga arbete har varit både lärorikt och roligt. Vi vill först och främst tacka vår handledare Richard Ferguson som under arbetets gång har utgjort ett bra stöd och har erbjudit oss värdefulla idéer och verktyg. Den opponentgrupp som under opponeringarna erbjöd oss förbättrande förslag vill vi även tacka. Slutligen riktar vi även ett stort tack till våra respektive familjer vilka stöttat oss, inte enbart under uppsatsens arbete utan även under alla våra tre studieår.